

[Arbejdsministeren]

Der kan således gives orlov til uddannelse, orlov til sabbat og orlov til børnepasning. Orlov til uddannelse og orlov til børnepasning gennemføres som et treårigt forsøg i perioden 1994-96, og orlov til sabbat gennemføres som et etårigt forsøg fra 1. januar 1994.

Efter forslaget vil orlovsordningerne skabe økonomisk grundlag for, at beskæftigede lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende og ledige, herunder kontanthjælpsmodtagere, i varieret omfang kan opnå adgang til orlov. Der er ikke krav om genbesættelse.

Forslaget vil i sammenhæng med voksen- og efteruddannelsesindsatsen understøtte virksomhedernes behov for videreuddannelse af de ansatte og dermed være med til at højne arbejdsstyrkens kvalifikationer. Endvidere lempes adgangskravene til orlov, så retten til orlov til børnepasning kommer til at ligge direkte i forlængelse af retten til barselorlov.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Arbejdskravet, dagpengeperioden m.v.).

(Lovforslag nr. L 274).

Forslaget er et led i regeringens samlede forslag til en arbejdsmarkedsreform og skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, forslag til lov om orlov samt forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Niveauet for supplerende dagpenge, omlægning af feriedagpengeordningen, omlægning af dagpengeugen, regelforenkling).

Forslaget indeholder:

1. De nødvendige konsekvensændringer af, at arbejdsformidlingsreglerne flyttes til lovforslaget om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, samt de ændringer, der samtidig er foretaget i reglerne om arbejdsmarkedsadministrationen.
2. Ændringer i relation til de nye bestemmelser om arbejdsmarkedsindsatsen over for ledige.

De væsentligste elementer er:

- 1) en fast dagpengeperiode på 7 år bestående af
 - a) en delperiode 1 på 4 år med dagpengeret som efter de gældende regler og
 - b) en delperiode 2, hvor der bliver en indkomstgaranti svarende til højeste dagpengebeløb eller ret til i en periode på 1 år at modtage 80 pct. af højeste dagpenge med samtidig ret til at tjene 27.500 kr. på årsbasis ved selvfundne job uden fradrag i dagpengeydelsen. Retten til fradrag frit at tjene op til 27.500 kr. på årsbasis ved udbetaling af dagpengeydelse med et reduceret beløb gives også i delperiode 1 efter 12 måneders ledighed ligeledes for en periode på 1 år. Det fradrag fri beløb reguleres én gang årligt med satsreguleringsprocenten,
 - 2) mulighed for at forlænge den faste dagpengeperiode med 2 år til orlov,
 - 3) som følge af den ny metode for fastsættelse af dagpengeperioder får arbejdskravet kun betydning ved påbegyndelse af en dagpengeperiode,
 - 4) støttet arbejde medregnes ikke længere ved opgørelse af arbejdskravet.
- Idet jeg i øvrigt henviser til den generelle fremsættelse vedrørende den samlede lovpakke om en arbejdsmarkedsreform samt til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Niveauet for supplerende dagpenge, omlægning af feriedagpengeordningen, omlægning af dagpengeugen, regelforenkling).

(Lovforslag nr. L 275).

Lovforslaget er en del af regeringens samlede forslag til en arbejdsmarkedsreform og skal ses i sammenhæng med de samtidigt fremsatte forslag til lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik, forslag til lov om orlov samt forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Arbejdskravet, dagpengeperioden m.v.).

Forslaget indeholder følgende elementer:

- Ændring af niveauet for supplerende dagpenge.

[Arbejdsministeren]

- Overgang fra faktiske timer til løntimer.
- Ændring af reglerne om feriedagpenge fra et opfyldningsprincip til et optjeningsprincip.
- Omlægning af dagpengeugen fra 6 til 5 dage.

Derudover vil der ske ændringer i de administrative fastsatte regler. Der er tale om reglerne om søgnehellidage, mindsteudbetaling og beregning af dagpenge for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Forslaget tager sigte på at skabe enklere regler og større overskuelighed for såvel medlemmerne af arbejdsløsheds-kasser som arbejdsløsheds-kasserne samt styrke incitamentet til i en ledighedsperiode at tage arbejde af kortere varighed.

Jeg lægger stor vægt på, at der nu for alvor sker fremskridt med hensyn til det, vi kalder regelforenklning. For det første er det af meget stor betydning, at regelsættet er overskueligt, og at det forstås af de ledige. For det andet er det vigtigt, at vi stedse har for øje, hvordan vi kan lette arbejdsløsheds-kassernes administration og derved frigøre ressourcer og naturligvis også reducere antallet af fejludbetalinger.

Arbejdet med at gøre reglerne mere overskuelige og enklere og med at nå frem til administrative lettelser vil blive fortsat.

Idet jeg i øvrigt henviser til den generelle fremsættelse vedrørende den samlede lovpakke om en arbejdsmarkedsreform samt til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 711

1) Til statsministeren af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Kan statsministeren oplyse, hvorledes regeringen agter at udnytte råderummet i dansk økonomi til at iværksætte tiltag, der gavner både miljø og beskæftigelse?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for, at det spørgsmål bliver stillet, og ikke mindst glad for, at det bliver stillet netop af SF's formand, Holger K. Nielsen, og der-

for vil jeg gerne starte med at slå fast, at beskæftigelse og miljø er helt centrale elementer i regeringens økonomiske politik.

Regeringen mener, at det er en forældet tankegang, at der skulle være en modsætning mellem det at fremme vækst og beskæftigelse, samtidig med at vi gavner miljøet. Der er ikke nogen modsætning. Det forholder sig tværtimod sådan, at der er sund fornuft i at styrke miljøet både af hensyn til miljøet selv og af hensyn til beskæftigelsen.

Med forslagene til den arbejdsmarkedsreform, som regeringen nu har fremsat, har vi knyttet hensynet til miljøet og beskæftigelsen sammen på en ny og frugtbar måde. Reformen af aktiveringssystemet betyder bl.a., at beskæftigelsen i den såkaldte delperiode 2 kan omfatte miljøaktiviteter. Her kan f.eks. være tale om byøkologisk omstilling, der bl.a. kan omfatte genbrugsordninger, affaldsordninger, vandsparekampagner og energiinformation, og dermed en langt bredere indsats og et langt bredere beskæftigelsesmæssigt engagement også i denne vigtige del af det miljøpolitiske arbejde.

Senere på foråret vil regeringen fremlægge forslag til andre initiativer inden for miljøområdet med højt beskæftigelsesindhold.

I mange år har Danmark jo haft en førende position i verden inden for rene og miljørigtige teknologier. Det skyldes bl.a., at miljøhensynet har en fremtrædende rolle her i landet sammenlignet med udlandet. Denne føreposition vil blive styrket i de kommende år, og vi vil specielt gøre det i forhold til Østeuropa, hvor det bliver en væsentlig del af regeringens økonomiske og også udenrigspolitiske strategi at styrke det økonomiske samarbejde og den økonomiske udvikling på miljøeksport- og miljørådgivningssiden i forhold til Øst- og Centraleuropa, som vil være oplagte områder for os at engagere os i og dermed også trække dansk beskæftigelse med i.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil gerne takke statsministeren for svaret. Jeg er glad for, at regeringen lægger stor vægt på, at man skal sammenkoble beskæftigelsespolitikken med miljøpolitikken, at det grønne skal ind i den økonomiske politik på en helt ny måde.

Men jeg vil på den anden side sige, at det skuffer mig lidt, at statsministeren trods alt var

[Holger K. Nielsen]

temmelig ukonkret i det, han nævnte var regeringens faktiske planer. Jeg kan forstå, der er nogle muligheder for, at man i den nye arbejdsmarkedsreform kan indbefatte miljøaktiviteter. Jeg kan forstå, at man senere på foråret agter at fremlægge forslag i denne retning. Men det var jo ærligt talt ikke særlig meget, vi konkret fik på bordet om det.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren, om han er i stand til at sige lidt mere konkret om omfanget af regeringens ideer på dette område. Hvornår kan vi regne med, at der kommer mere konkrete planer fra regeringen? Hvad er regeringens ambitionsniveau på dette område ikke mindst i forhold til den tidligere regering?

Jeg går ud fra, at statsministeren er enig med mig i, at det er vigtigt, at den nye regerings politik ikke bare bliver en videreførelse af den gamle regerings økonomiske politik.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er ganske enig med hr. Holger K. Nielsen i, at denne regering ikke er en videreførelse af den forrige. Det er der nogle der synes om, det er der andre der ikke synes om, det må vi leve med. Sådan er vores grundlag, det er »En ny start«.

Jeg vil godt prøve at være en anelse mere konkret, selv om jeg blankt på forhånd vil sige, at vi for det første på arbejdsmarkedsområdet nu igangsætter en særlig proces i forhold til alle kommunerne og i forhold til ministerierne. Det er vores tanke, at vi sideløbende med forhandlingerne om udmøntningen af arbejdsmarkedsreform-udspillet vil bruge sommeren og det tidlige efterår til på miljøområderne at få sat konkrete initiativer i gang, der kan beskæftige de ledige, samtidig med at en række miljøopgaver bliver løst.

Lad mig nævne et par eksempler. Jeg tror, vi i forhold til kommunerne skal satse endnu stærkere på både kloakreovering, på investeringer i forbedring af vandledninger og på en lang række genbrugs- og affaldssorteringsopgaver i kommunerne. Jeg tror faktisk, det er oplagte felter, hvor de ledige bl.a. i aktiveringsperioden for de langtidsledige, som jeg nævnte i mit første indlæg, kan komme i gang ude i kommunerne. Det beror selvfølgelig væsentligt på, at forhandlinger med Kommunerne Landsforening og Amtsrådsforeningen bli-

ver udmøntet i en ny række konkrete initiativer, og det vil regeringen tage op.

Det andet, jeg vil understrege, er, at en styrkelse af miljøsidens kombineret med beskæftigelse – kan jeg godt forvarsle – også vil spille en vigtig rolle i forbindelse med regeringens finanslovsudspil for 1994.

Dernæst, hvad spørgsmålet om omfang og tidspunkt angår, vil jeg sige, at omfanget vil være så stort, som regeringen kan finde plads til inden for det økonomiske råderum, vi nu engang har, og inden for den prioritering, vi må foretage. Og det er beskæftigelsen, der vil være det overordnede hensyn, når vi skal vurdere, hvor vi skal satse, hvor meget vi skal satse, og i hvilken rækkefølge.

Tidspunktet vil blive, når vi har afklaret folkeafstemningen den 18. maj. Jeg vil også sige rent ud til hr. Holger K. Nielsen, at vi simpelt hen ikke kan nå at færdiggøre arbejdet med hovedrammerne for efterårets økonomiske udspil før efter det tidspunkt.

Anden næstformand (Grove):

Taletiden er 2 minutter også for statsministeren.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er glad for, at regeringen i forhandlingerne med kommunerne tilsyneladende vil lægge stor vægt på, at der bliver bedre økonomiske muligheder for kommunerne for at gå ind i projekter på dette område. Men jeg vil godt spørge statsministeren: Mener statsministeren ikke, at der også er behov for, at der bliver oprettet flere reelle job i kommunerne på dette område? Det er godt, at det bliver koblet sammen med en dagpengereform, men der er jo også et aktuelt behov for at få det, jeg vil kalde reelle, rigtige, ordinære job på alle disse områder. Var det ikke det, man måske burde satse noget mere på fra regeringens side?

Jeg vil sige, at jeg generelt ikke er imponeret af, at man har nogle planer for finansloven for 1994. Det haster jo, hr. statsminister. Vi kan se, at arbejdsløsheden stiger og stiger, og derfor hjælper det ikke de arbejdsløse ret meget, at man siger, man agter at gøre noget i forbindelse med finansloven for 1994. Mener statsministeren ikke, der er behov for en akut indsats i forhold til arbejdsløshedsproblemet?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har jo glæden af at kende hr. Holger K. Nielsen gennem mange debatter, og derfor ved jeg med mig selv, at hr. Holger K. Nielsen ikke er nem at imponere. Men jeg vil alligevel gerne svare: Jo, jeg deler det synspunkt, at der, som jeg ser det, er behov for en udbygning af den kommunale service på en række felter. Nu er det jo kommunerne selv, der træffer deres afgørelse, men det er klart, at det er et tema, som det vil være helt nødvendigt og naturligt at forhandle i forbindelse med de kommunale økonomiske forhandlinger, der jo er forudset i løbet af slutningen af maj og juni måned, og dér regner jeg med, at det tema også vil indgå.

Jeg vil også gerne medgive, at der vil være en række initiativer af dem, regeringen vil varsle efter den 18. maj, som kan og bør gennemføres allerede i 1993 oven i det finanslovudspil, som jeg antydede, og jeg vil også bekræfte, at jeg personligt anser det for at være regeringens vigtigste opgave, at vi agerer så hurtigt og så effektivt i forhold til arbejdsløsheden, som vi overhovedet kan. Det skal der ikke være skygge af tvivl om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 712**2) Til statsministeren af:****Holger K. Nielsen (SF):**

»Kan statsministeren oplyse, hvor stor en forøgelse af beskæftigelsen inden for offentlig service regeringen satser på for på den måde at udnytte råderummet i dansk økonomi til gavn for både serviceniveau og beskæftigelse?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Standarden for den offentlige service er inden for flere felter på et lavere niveau end det, som borgerne ønsker. Samtidig er der alt for mange arbejdsløse, som mangler meningsfyldte job. Vi har brugt pengene alt for passivt. Dette har regeringen taget konsekvensen af i forslaget til en reform af arbejdsmarkedet.

Aktiveringen i delperiode 2 kan bl.a. omfatte beskæftigelse med at bistå ældre og handicappede i eget hjem med en lang række servicefunktioner. Organisering af idræt for børn og arbejdsløse, job på museer og folkebiblioteker, udbygning af service i forbindelse med of-

fentlig transport, DSB og andet, og mange andre aktiviteter kan og skal tages op i forbindelse med den nye arbejdsmarkedsreform. Vi kan få øje på så mange opgaver, der i dag ikke bliver løst, og som vi nu må prøve at få løst ved at kombinere de lediges berettigede behov for beskæftigelse netop med løsningen og forbedringen af servicen på disse her felter.

Det nye aktiveringssystem giver derfor gode muligheder for at forbedre de offentlige serviceydelser. Samtidig er der også nogle klare begrænsninger, fordi serviceopgaverne selvsagt skal kunne bestrides af folk med tilstrækkelig uddannelsesmæssig baggrund, ikke mindst inden for social- og sundhedssektoren. De særlige ordninger inden for aktiveringssystemet skal derfor ses som et supplement til at opnå bedre standarder for den offentlige service.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt takke for svaret igen og sige, at det jo er udtryk for – sådan forstår jeg det – en alvorlig interesse og et engagement i disse spørgsmål fra regeringens side. Jeg er fuldstændig enig med statsministeren i, at det ikke er særlig hensigtsmæssigt, at man bruger, jeg tror, det er ca. 30 mia. kr. årligt på passive dagpenge, og at man i stedet for bør bruge disse penge mere aktivt.

Men det forudsætter så også, at man er villig til at gå ind i en reel forbedring af den offentlige service. Jeg har svært ved at se, hvordan man reelt kan løse arbejdsløshedsproblemet, uden at man erkender, at det nødvendiggør en forbedring af den offentlige service. Mener statsministeren ikke, at det også vil kræve flere ordinære job f.eks. i kommunerne, at kommunerne i de kommunale forhandlinger reelt får mulighed for at oprette flere ordinære job? Vi kender jo alle eksemplerne, hvor man for at spare penge i en kommune fyrer f.eks. hjemmehjælpere med det resultat, at der bliver flere arbejdsløse hjemmehjælpere, og det er staten, der får flere udgifter til dagpenge, samtidig med at man får en dårligere hjemmehjælper-service.

Det er jo ud fra enhver betragtning uhenigtsmæssigt. Vil man derfor også økonomisk satse mere på at give kommunerne økonomisk bedre muligheder for at oprette flere ordinære job i den kommunale service, når vi nu har det råderum, som alle taler om at vi har?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan bekræfte det, hr. Holger K. Nielsen her efterlyser. Det er regeringens ambition i forhandlinger med kommunerne og også i forhold til den generelle økonomiske politik at bidrage, så langt vi overhovedet kan, til en forbedring af den offentlige service. Det rejser selvsagt to spørgsmål, dels prioriteringen af de samlede offentlige ressourcer, dels hvordan vi kan aktivere dagpengesiden, som det allerede lå i mit første svar.

Spørgsmålet om ordinære job i kommunerne vil, som hr. Holger K. Nielsen efterlyste, indgå i de kommunale økonomiske forhandlinger, som vi tager fat på om ikke så lang tid. Jeg deler det synspunkt, at svaret på en dårlig økonomi i kommunerne ikke er at fyre hjemmehjælpere. Jeg deler i øvrigt også det synspunkt, at der i forbindelse med den aktiveringslovgivning, vi har haft indtil nu, har været for mange tilfælde, hvor langtidsledige med tilskud er blevet sat ind i kommunerne med den konsekvens, at i forvejen ansatte er blevet afskediget. Denne onde cirkel skal vi ud af, og derfor er det så utrolig vigtigt, at den nye arbejdsmarkedsreform også munder ud i et nettoløft i den samlede service i forbindelse med de nye muligheder, der skal komme.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er fuldstændig enig i statsministerens betragtninger. Til sidst vil jeg gerne lige spørge: Skal det forstås sådan, at regeringen reelt er villig til at give kommunerne det løft i deres økonomiske muligheder, som muliggør en forstærket indsats for beskæftigelsen i den kommunale service?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hr. Holger K. Nielsen har jo prøvet at forhandle før, det ved jeg. Han og jeg har jo mødtes ved flere lejligheder. Dengang, ved den sidste øvelse, vi havde, kom der et stort nationalt kompromis ud af det.

Hvis jeg skal lave et nyt, hvis denne regering skal lave et nyt nationalt kompromis med kommunerne ved en kommunaløkonomisk forhandling, tror jeg, vi skal vente med at afgive alt for mange løfter på forhånd. En forhandling må også være en afstemning af to hensyn, først og fremmest den bedst mulige udnyttelse af det økonomiske råderum og dernæst også

hensynet til, at det sker på en sådan måde, at kommunerne selv påtager sig en aktiv medvirken i det og en aktiv pligt til, at ressourcerne bruges bedst muligt.

Så jeg giver ikke nogen forhåndsløfter i en forhandling, der skal komme. Gjorde jeg det, var det jo ikke nogen reel forhandling og gav ikke regeringen de prioriteringsmuligheder, den må have. Men jeg har givet udtryk for en holdning til det, som vil være, at regeringen er bevidst om det servicebehov, der er i den kommunale sektor, når de økonomiske forhandlinger går i gang.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg har lyst til at blande mig lidt i diskussionen om afskedigelse af hjemmehjælperne. Det er vistnok bare et udtryk, man står og bruger. Mig bekendt er det meget, meget sjældent, en dansk kommune afskediger en hjemmehjælper. Det kan måske ske, hvis man ikke har brug for den pågældende hjemmehjælper, men der er ikke tale om at nedsætte niveauet i kommunerne – jeg er selv kommunalpolitiker.

Men det, der bringer mig ind i diskussionen mellem statsministeren og hr. Holger K. Nielsen, er, at jeg synes, man ligesom står og lover hinanden noget, som man ikke ved om man kan dække ind, når regningen skal betales. Situationen er jo den, at hvis man over en bred front vil forbedre servicen i de danske kommuner, hvilket statsministeren mere eller mindre står og lover hr. Holger K. Nielsen, hvad sker der så? Der er kun ét sted at finde pengene: Det er ved forhøjelse af de kommunale skatteprocenter, eller eventuelt hvis statsministeren via de årlige forhandlinger forhøjer bloktilskuddene.

Jeg synes, statsministeren allerede nu bør bekende kulør og sige som svar på det spørgsmål, hr. Holger K. Nielsen stiller, og som statsministeren faktisk mere eller mindre imødekommer, at det er ensbetydende med, at man i de forhandlinger, der i løbet af en måneds tid skal foregå med kommunerne og med amterne, vil sige: Det er o.k., vi kan godt gå ind for, at kommunerne foretager forhøjelse af de kommunale skatteprocenter.

I den forbindelse vil jeg sige til statsministeren, hvis ikke han er klar over det – det går jeg ud fra han er som landets statsminister – at indtægtsniveauet i kommunerne faktisk er

[Poul Nødgaard]

stagnerende, så der er ikke tale om, at der er en forhøjelse af indkomsterne, der kan betyde, at man med samme skatteprocent kan forhøje serviceniveauet. Der er kun én vej, og det er skatteforhøjelser, og jeg vil godt have at vide af statsministeren, om det er vejen frem i forbindelse med det spørgsmål, som hr. Hølger K. Nielsen her har stillet.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, hr. Poul Nødgaard skal tænke sig følgende billede: Når hele samfundets økonomi for alvor går nedad, når vi kan se, at den private sektor af mange grunde er i krise nu på grund af europæisk og international økonomisk tilbagegang, og vore erhvervsvirksomheder derfor ikke kan løfte de opgaver, vi helst ser de skal løfte, hvad skal man så gøre som regering, som offentlig sektor, uanset om den er statslig eller kommunal? Skal man ikke netop gøre, hvad man kan for at give sit bidrag til, at beskæftigelsen kan komme i gang på initiativer herfra? Er det ikke netop det, der er en samfundsansvarlig politisk hovedlinie for enhver regering og for enhver kommunalbestyrelse?

Derfor vil jeg gerne sige til hr. Poul Nødgaard, at denne regering har den ambition, at den vil gøre, hvad den kan for at knække arbejdsløshedskurven inden næste folketingsvalg. Den vil udnytte det økonomiske råderum, den ser for sig. Og hvis den skal gøre det med effekt, indebærer det selvfølgelig også, at ikke alene staten, men også kommunerne må inddrages i den fælles anstrengelse.

Poul Nødgaard (FP):

Vi er 100 pct. enige i, at der skal gøres noget ved beskæftigelsen. Derfor har vi også for nylig under den tidligere regering haft en debat om, hvad man kan gøre for at nedbringe arbejdsløsheden. Det er vi i Fremskridtspartiet lige så optaget af, som regeringen er.

Men vi er måske mindre enige, når det gælder det spørgsmål, vi taler om nu, nemlig at man skal løse beskæftigelsesproblemerne gennem en udvidelse af den offentlige sektor. Vi ser meget gerne – og dér synes jeg, regeringen spiller for lavt ud – at man ligesom stimulerer den private sektor og det danske erhvervsliv. På en lang række områder ved statsministeren godt, at der er muligheder for at forøge be-

skæftigelsen i den private sektor, hvis regeringen vil spille på nogle af de instrumenter, der gør, at erhvervslivet kan sætte noget mere gang i udviklingen.

Vi vedtager gang på gang her i Folketinget love, der giver ekstra udgifter for erhvervslivet. Dér vil jeg godt spørge statsministeren: Kunne regeringen ikke tage under overvejelse, at man i højere og højere grad satser på, at folk skal ansættes i den private sektor? Det er jo dér, de rigtige job findes.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at regeringen både satser på at forøge beskæftigelsen gennem en række offentlige initiativer på investeringsområdet og på serviceområderne og samtidig satser på at forøge beskæftigelsen i den private sektor.

Men hr. Poul Nødgaard ved jo også godt, at når det gælder den private industri eksempelvis, er det ikke et spørgsmål om alene at give incitamenter fra det offentliges side. Det er også et spørgsmål om at være i et marked, i en international økonomi, der har det meget svært lige nu. Og derfor må de to initiativer gå hånd i hånd. Skulle vi være uenige om den dobbelte strategi, vil det ikke komme bag på mig.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 713

3) Til *statsministeren* af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Er statsministeren enig i, at den katastrofale udvikling i arbejdsløsheden gør det nødvendigt omgående at udnytte råderummet i dansk økonomi til at forbedre beskæftigelsen?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Dette spørgsmål kan jeg egentlig besvare meget enkelt med et ja. Men jeg vil også gerne lægge til: Hvis det nuværende meget høje niveau for den konjunkturbetingede arbejdsløshed ikke reduceres, risikerer vi, at konjunkturarbejdsløsheden bider sig fast og bliver til strukturarbejdsløshed. Derfor har regeringen også tilrettelagt en strategi, så vi både tager toppen af ledigheden og samtidig gennemfører en veltilrettelagt forbedring af strukturerne på arbejdsmarkedet. Den fremlagte arbejdsmar-

[Statsministeren]

kedsreform skal netop ses som et led i en sådan økonomisk politik.

Strategien i regeringens økonomiske politik er altså at kombinere konjunkturpolitik, som knækker arbejdsløshedskurven og skaber optimisme i den private sektor, med strukturpolitik, som forøger de fremtidige vækstmuligheder og sikrer overskuddet på offentlige finanser og lavere statsgæld. Vi arbejder nu efter vores arbejdsmarkedsreformudspil videre med at udmønte strategien.

Som jeg sagde før, vil regeringen hurtigst muligt efter EF-afstemningen fremlægge en række nye initiativer. Lad mig nævne i overskriftsform den kommunale beskæftigelsesindsats, en ny iværksætterreform, finansieringsomlægning på arbejdsmarkedet, fremrykning af offentlige investeringer, en række erhvervsfremmende forslag, forslag om udbredelse af serviceorienterede job.

Regeringen vil altså ikke sidde med hænderne i skødet, selv om vi er på EF-kampagne. Det er hr. Holger K. Nielsen jo i øvrigt også selv, og jeg kan bekræfte, at det heller ikke er mit indtryk, at hr. Holger K. Nielsen sidder med hænderne i skødet.

Det er imidlertid helt afgørende, at vi får et ja ved folkeafstemningen den 18. maj. Det vil danne basis for bedre ro og stabilitet i den danske økonomi og dermed bedre basis for, at regeringen kan spille maksimalt ud på en række felter. Jeg har jo somme tider set, at det er blevet misforstået derhen, at regeringen ikke mener, at der kan gøres noget, hvis det skulle blive et nej. Sådan forholder det sig ikke. Men jeg er nødt til at sige ligeud, at det er min vurdering, at vi kan spille stærkest og mest stabilt ud, hvis det bliver et klart ja. Det tror jeg vil være bedst og have den største effekt.

Holger K. Nielsen (SF):

Det var jo i høj grad overvismand Claus Vastrup, der for nogen tid siden gav udtryk for, at der nu er et råderum i dansk økonomi, så vi kan lempe finanspolitikken, ikke mindst for at styrke beskæftigelsen, og det er da mit indtryk, at der er en generel forståelse for, at bekæmpelse af arbejdsløshed nu er det, vi alle sammen skal samle os om. Det er det vigtigste område, og der er økonomisk mulighed for, at vi også gør det.

Derfor har det generelt skuffet mig, at regeringen har været så passiv i forhold til det. Man har sagt: Ja, lad os nu vente lidt. Vi må vente til efter 18. maj. Vi har en række ideer. Jeg er selvfølgelig glad for, at statsministeren løfter sløret for en række overskrifter her i dag, og jeg ser så frem til, at vi på et senere tidspunkt kan få en drøftelse af disse forslag her i Folketinget.

Men jeg vil godt sige om det med folkeafstemningen: Jeg synes ikke, det er rimeligt, at statsministeren på den måde gør et ja ved folkeafstemningen til en betingelse for, at man kan gøre noget effektivt ved arbejdsløsheden. SF anbefaler også et ja denne gang. Det gør vi ud fra politiske argumenter, men hvis det bliver et nej – hvad jeg ikke håber – så ved statsministeren jo også godt, at der måske er desto større grund til at gøre noget for beskæftigelsen.

Jeg går ud fra, at statsministeren er enig med mig i, at det under alle omstændigheder, ligegyldigt om det bliver et ja eller et nej, er nødvendigt for den siddende regering at styrke indsatsen for at bekæmpe arbejdsløsheden; med andre ord at de arbejdsløse ikke skal være gidsler i kampagnen op til 18. maj. Ligegyldigt hvad der sker, skal vi gøre noget mere for at bekæmpe arbejdsløsheden. Jeg synes derfor, at regeringen for længe siden burde være gået mere aktivt i gang med det her, burde have spillet ud for nogen tid siden og i hvert fald bør gøre det så hurtigt som overhovedet muligt. Jeg mener ikke, det er rimeligt, at man venter til efter den 18. maj.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hvordan bruger man 2 minutter af sit liv mest effektivt, når man skal give et fyldestgørende svar?

Det kan være, at vi skal dele det lidt op. Det første, jeg godt vil svare på, er hr. Holger K. Niensens skuffelse. Som jeg sagde før, er det ikke helt nemt at gøre hr. Holger K. Nielsen glad, men jeg kunne måske nævne, at inden for de ganske få dage, regeringen faktisk har haft ansvaret, har vi spillet ud med en helt ny erhvervsfinansieringsomlægning. Vi har spillet ud med en markant forbedring af aktiveringsforliget fra sidste år. Vi har spillet ud med en forbedring af boligindsatsen, af landbrugsområdet, af fiskeriområdet, og så sent som i går

[Statsministeren]

har vi spillet ud med den hidtil mest omfattende arbejdsmarkedsreform. Det er alt sammen sket inden for mindre end de første 100 dage i en regering. Jeg ved godt, at skuffelse er svær at komme over, men jeg er nødt til at sige, at det faktisk er det mest intense arbejde, der mig bekendt er lavet af nogen dansk regering inden for de seneste 10 år. Det skal der måske heller ikke så meget til.

Men jeg vil godt lægge til i forlængelse af mit svar på spørgsmålet om at vente: Når regeringen er nødt til at vente til efter den 18. maj, skyldes det hverken, at regeringen vil tage nogen som gidsler, eller at regeringen har for lidt fart på, som jeg allerede har nævnt det. Det skyldes, at et nej den 18. maj vil have stærkt, stærkt negative konsekvenser for dansk økonomi. Det betyder, at renten ikke kan komme ned. Det vil betyde, at risikoen for et nyt spekulationspres på den danske krone vil ligge lige om hjørnet. Og det vil betyde, at regeringen nødvendigvis må føre en forsigtigere kurs i den økonomiske politik i den situation.

Derfor har jeg sagt: Vi må vide, hvor vi er. Og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at regeringen kan gøre langt, langt mere i sin nationale økonomisk-politiske strategi, så vi kan lægge den frem efter den 18. maj, hvis det bliver et ja, end hvis det bliver et nej.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er ikke i stand til at sige, om det vil gå så slemt, som statsministeren siger. Jeg tror bestemt, det bliver meget svært; det er jeg sådan set enig i.

Men mener statsministeren så ikke, at der er så meget desto større grund til at gøre noget i forhold til arbejdsløsheden? Er det ikke sådan, at arbejdsløsheden er så stort et problem nu, at ligegyldigt om det bliver et ja eller nej, ligegyldigt om vi får nogle vanskeligere forhold udefra, er der så meget desto mere grund til at gøre noget for beskæftigelsen?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hr. Holger K. Nielsen peger på et dilemma, som jeg synes bliver meget godt belyst gennem spørgsmålet. Vort dilemma er, at hvis det bliver et nej den 18. maj, vil der være endnu større behov for at gøre noget for beskæftigelsen, fordi vi løber ind i en usikkerhedsperiode i forhold til de andre lande, fordi presset på dansk

økonomi bliver massivt, og fordi vore begrænsninger er snævrere i tilfælde af et nej end i tilfælde af et ja. Hvis man som jeg har stået bare én aften og mærket spekulationspresset på den danske krone og de kræfter, vi var oppe imod, ved man, hvad et nyt spekulationspres indebærer, også for Danmarks økonomiske politik.

Og derfor er vores dilemma, at et nej helt klart vil indebære, at beskæftigelsen får det sværere, og at det bliver vanskeligere at gøre de ting, der er nødvendige, fordi usikkerheden bliver massiv og ikke bliver fulgt pengepolitisk op af det europæiske og danske rentefald, som vi har så hårdt brug for, samtidig med at vi spiller ud i vores beskæftigelsesfremmende politik. Det er vores dilemma, hr. Holger K. Nielsen, og det understreger jo dobbelt, hvor vigtigt det er, at vi får det ja hjem den 18. maj.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen jeg forstår godt, at der er et dilemma, hr. statsminister. Det er jeg helt med på.

Men hvilke af de forslag, som blev nævnt for af statsministeren, vil i givet fald ikke kunne blive til noget? Eller sagt på en anden måde: Ville det ikke være så meget desto mere relevant at gennemføre alle de tiltag, som statsministeren gjorde rede for før, hvis det bliver et nej?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Dilemmaet består i, at en ekspansiv økonomisk politik efter et nej den 18. maj for det første vil udløse stor usikkerhed om den danske økonomipolitiske stabilitet; for det andet vil det udskyde tidspunktet for et efterfølgende rentefald til en fjern fremtid, og for det tredje vil vi derfor ikke få den aktivitet i gang, der kan sikre, at statsunderskuddet bliver nedbragt, så vi på længere sigt kan fastholde den dobbelte strategi: at få overskud på betalingsbalancen over for udlandet og få en markant stigning i beskæftigelsen.

Vi driver stabilitetselementet i den økonomiske politik væk, hvis det bliver et nej, og det må enhver regering nødvendigvis tage hensyn til. Derfor er det, vi arbejder så hårdt for et ja den 18. maj, for det giver os det stærkeste grundlag for efterfølgende at kunne styrke den økonomiske indsats for beskæftigelsen.

[Statsministeren]

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 714

4) Til *udenrigsministeren* af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan vil udenrigsministeren sætte en stopper for den generelle handelskrig på landbrugsområdet, som EF har indledt over for de øst- og centraleuropæiske lande under påberåbelse af faren for mund- og klovsyge?«

Pelle Voigt (SF):

Skærtorsdag meddelte EF, at man med øjeblikkeligt varsel forbød al import af klovdyr og kød- og mælkeprodukter fra samtlige lande i Østeuropa med den begrundelse, at der for nylig var konstateret udbrud af mund- og klovsyge på en besætning i det sydlige Italien. Man mente, at dette mund- og klovsygeudbrud hidrørte fra en import fra Slovenien og henviste i øvrigt til, at der i England i samme periode var konstateret mund- og klovsygevaccine i kød i en kvægbesætning, som var indført fra Tyrkiet.

Beslutningen om at lukke af generelt har ført til tilsvarende reaktioner fra samtlige østeuropæiske lande, der betegner dette som et udslag af blokpolitik, og det har medført milliontab for dansk landbrugseksport til Østeuropa. Derfor mit spørgsmål.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

For ca. en måned siden importerede Italien en sending køer fra Kroatien. Det viste sig imidlertid, at de importerede køer havde mund- og klovsyge, hvorefter 53 besætninger blev slået ned.

Kommissionen udsendte en mission til Kroatien for at undersøge sagen. Den kunne imidlertid ikke konstatere, hvorfra kørerne kom, ud over at det var fra et andet central- eller østeuropæisk land. Yderligere missioner til Tjekkiet, Slovakiet, Ukraine og Slovenien kunne heller ikke opklare sagen.

Sideløbende hermed importerede Storbritannien en sending køer på ca. 100 stk. fra Østeuropa, hvoraf de 6 viste sig at være vaccineret mod mund- og klovsyge, og på denne baggrund traf Kommissionen beslutning om et midlertidigt importforbud for levende klovbærende dyr, kød og mælk, der ikke har været undergivet nogle særligt foreskrevne varmebe-

handlinger. Importforbudet har gyldighed indtil den 10. maj 1993, og i mellemtiden ville Kommissionen undersøge sagen nærmere.

Forslaget blev herefter behandlet efter de foreskrevne procedurer, og for Danmark har det været et afgørende hensyn, at vi eksporterer kød for ca. 5 mia. kr. til USA og Japan, og at denne eksport er afhængig af, at vi er anerkendt som mund- og klovsygefrigt område. En række af de berørte central- og østeuropæiske lande har efterfølgende gennemført tilsvarende foranstaltninger, nogle udelukkende over for EF, mens andre har gjort det på mere globalt grundlag.

Pelle Voigt (SF):

Statsministerens svar rummer jo ikke en forklaring på, hvorfor man har valgt denne voldsomme reaktion fra EF's side simpelt hen at lave et generelt importforbud, som er vendt mod hele Østeuropa.

Forbudet har udløst reaktioner fra lande som Ungarn, der var det første land, som indførte tilsvarende sanktioner mod EF-landene; det har udløst reaktioner fra den polske EF-minister, der mener, at det smager af en strafaktion, fordi Polen er i stand til at sælge billigere landbrugsvarer, og det har medført reaktioner fra det polske udenrigsministerium, hvor man taler om, at det er udtryk for protektionisme og gammeldags blokpolitik. Reaktionen virker vildt overdreven, og vi kan jo i hvert fald konstatere, at vi har stablet en handelskrig på dette område på benene. Importen er nu lukket totalt på begge sider.

Mit spørgsmål var egentlig, hvad ministeren agtede at foretage sig for at bringe denne situation til ophør.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Først analyse og faktiske oplysninger og så konklusionen.

Jeg må understrege, at der ikke er tale om et handelspolitisk motiveret skridt fra EF's side. Ud fra væsentlige veterinære betragtninger, som jeg allerede har nævnt eksempler på, har Fællesskabet været i sin legitime ret til at tage de pågældende skridt, som kun er midlertidige – og jeg vil gerne erklære mig enig med hr. Pelle Voigt i, at de kun kan og må være midlertidige – og som er i overensstemmelse med GATT-aftalerne.

[Statsministeren]

Der foregår derfor i disse dage drøftelser mellem Kommissionen og de central- og østeuropæiske lande i Bruxelles. På et møde i EF's Veterinære Komité den 20. april var der enighed om, at man fortsat manglede konkrete informationer, der kunne tillade en umiddelbar lempelse af foranstaltningerne, men man var også enige om, at disse oplysninger skal indhentes hurtigst muligt. Importstoppet kan blive lempet over for de enkelte lande, så snart der kan gives tilstrækkelig garanti for, at det er veterinærmæssigt forsvarligt; det vil formentlig først kunne ske i næste uge, men det vil gå så stærkt, det overhovedet er forsvarligt på baggrund af de oplysninger, man får.

Pelle Voigt (SF):

Jeg vil gerne takke ministeren for denne del af svaret og spørge ministeren, om vi kan imødesee, at enhver mistanke eller ethver konstateret mund- og klovsygeudbrud i fremtiden i ukendte områder i Østeuropa, det tidligere Jugoslavien, Centraleuropa eller et andet sted må forventes at udløse en total udelukkelse af østeuropæiske varer fra markedet i Vesten. Var det ikke betydelig klogere, hvis man i fælles interesse strammede foranstaltningerne til at konstatere, hvor besætningerne rent faktisk stammer fra, så man ikke hver gang – og jeg er sikker på med blødende hjerte – må lukke totalt for enhver form for eksport og dermed altså kaster sig ud i noget, der i betænkelig grad nærmer sig en generel handelskrig?

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er glad for, at hr. Pelle Voigt nu er på vej bort fra frygten for en total handelskrig, for det er der ikke tale om. Der er tale om, at vi rent veterinærmæssigt reagerer hurtigt i Europa, og jeg synes ikke, vi skal bebrejde dem, der har taget initiativet, heller ikke i EF.

Jeg har hæftet mig ved, at en række af de berørte central- og østeuropæiske lande allerede nu strammer op på deres procedurer og deres foranstaltninger, og derfor tror jeg, det er meget vigtigt, som hr. Pelle Voigt siger her, at vi forbedrer de gensidige informationer, så vi bedre og hurtigere kan indkredse, hvor mund- og klovsygetilfældene stammer fra. Det vil være i alles interesse, og jeg vil gerne bekræfte, at det også er i det danske formandskabs interesse inden for EF-området. Jeg synes bestemt, at

det hører med i det videre arbejde i Den Veterinære Komité.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 715

5) Til *ministeren for udviklingsbistand* af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvad gør ministeren for at standse den såkaldte Østbanks utrolige pengefråds til ombygninger, lønninger, fester og privatfly, så midlerne kan anvendes til det tiltænkte formål: genopbygning og investeringer i Central- og Østeuropa?«

Anden næstformand (Grove):

Spørgsmålet vil blive besvaret af statsministeren.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Tak, hr. formand.

Man har jo åbenbart mange roller i dag, men jeg skal prøve at gøre, hvad jeg kan for at besvare spørgsmålet så fyldestgørende som muligt.

De oplysninger, der er kommet frem i medierne, er selvsagt foruroligende. Det, der nu foreligger oplyst om EBRD's bestyrelse, har allerede for nogen tid siden medført, at der blev taget initiativ til, at bestyrelsens revisionsudvalg snarest udarbejder en detaljeret rapport, der kan danne baggrund for en vurdering af de dispositioner, der har været omtalt i pressen.

Det danske bestyrelsesmedlem, udviklingsminister Helle Degn, har allerede taget initiativ til, at den rejste kritik følges op. Udviklingsministeren vil således bl.a. på det forestående årsmøde i EBRD i London den 26. og 27. april udbede sig en nærmere redegørelse for bankens administrative dispositioner, og i lyset af de informationer, der fremkommer, vil regeringen drøfte, hvilke initiativer der eventuelt bør iværksættes over for banken. Udviklingsministeren har endvidere taget initiativ til et møde med de andre EF-bestyrelsesmedlemmer, hvorunder man skal drøfte den administrative ledelse af banken og omkostningsforholdene vedrørende administration, lønninger og gennemførelsen af bankens projekter.

Jeg vil gerne personlig føje til, at jeg finder ikke, at den adfærd, man fra direktionens side

[Statsministeren]

har udvist i omgangen med administrationsomkostningerne og dertil knyttede initiativer, er heldig. Jeg finder heller ikke, at sagen kan forsvares på baggrund af de informationer, vi har allerede nu, og derfor er det regeringens holdning – både i forholdet til EF-kollegerne og med hensyn til det omtalte møde, som udviklingsministeren skal deltage i – at denne skærpede signalgivning vil blive klart markeret.

Pia Kjærsgaard (FP):

Oplysningerne om, at banken har brugt dobbelt så mange penge på møbler, fint marmor og fester i hovedkvarteret i London, som den har udlånt til landene i Østeuropa, er horrible, og jeg er glad for, at det fremgår af svaret, at statsministeren mener det samme. Jeg synes, det minder om de pamporforhold, som man kendte i de tidligere kommunistiske lande, hvor eliten muntrede sig, mens de, som penge skulle gå til, ikke fik dem.

Jeg vil godt høre, om regeringen vil tage initiativ til, at Danmark tilbageholder sit økonomiske bidrag og trækker sin repræsentant i Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling af Østeuropas ledelse hjem, indtil forholdene i banken er blevet grundigt undersøgt og rettet i overensstemmelse med undersøgelsens resultat.

Pelle Voigt (SF):

Jeg er glad for, at ministeren siger, at der er tale om helt uforsvarlige forhold på baggrund af det, der er kommet frem. Men jeg synes, det ville være interessant at høre, om den danske regering, som jo tidligere har påtalt problemer i denne forbindelse – bl.a. en for dyr beliggenhed af bankbygningen i London osv. – og som derfor i længere tid må have været opmærksom på disse forhold, overvejer en art sanktioner mod banken eller dens ansvarlige ansatte.

At man anvender to tredjedele af de midler, banken råder over, til interne formål i form af udskiftninger af marmorgulve, julefrokoster, rejser med private jettfly og ansættelse af kokke, og at det oven i købet sker blandt folk, der har en årlig lønramme på 1 mio. næsten skattefrie kroner, eller for almindeligt kontorpersonales vedkommende lønninger på 450.000 kr. med 10 pct. i skat – det må vække forargelse hos almindelige mennesker, som gennem deres skattebilletter bidrager til det.

Jeg forstår på bankens leder, Jacques Attali, som er citeret den 16. april i B.T., at når man ikke har fundet det muligt at udlåne flere penge til Østeuropa, skyldes det, at banken anlægger en yderst forsigtig og omhyggelig udlånspolitik. Jeg vil gerne spørge ministeren, om en sådan frækhed kan få lov at stå upåttalt og heller ikke bevirker, at der bliver gennemført sanktioner mod de ansvarlige.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Til fru Pia Kjærsgaard: Jeg tror, det kunne være nyttigt at understrege – mere for god ordens skyld, så vi ikke kommer på forkerte tanker – at Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling af Østeuropa ikke er en EF-bank. Banken er en ny international institution, der blev etableret i april 1991 med indskud fra 39 lande samt Den Europæiske Investeringsbank og EF som sådan.

Hvis vi ser på de udlån, der er blevet foretaget indtil nu, og de garantier, der er givet, er det rigtigt, at de er meget begrænsede. Men ser vi dem i forhold til den samlede kapacitet, der er lagt ind, udgør den samlede kapital 10 mia. ecu, hvoraf ca. 3 mia. ecu skal indbetales konstant over 5-års-perioden, mens de 7 mia. ecu er garantier.

Det er derfor ikke regeringens tanke at trække vores penge, vort indskud, vores garantier ud. Det ville jo svare til, fru Pia Kjærsgaard, at når man hørte det første signal om en fejlposition, reagerede man øjeblikkeligt, før man har undersøgt sagen godt og grundigt. Det ville jo også gå hårdt ud over de lande i Østeuropa, der har så hårdt brug for at få garantierne, og her kan jeg oplyse til fru Pia Kjærsgaard, at vi om ganske kort tid heldigvis får bekræftet, at den nye bank har givet en række nye garantier, der imødekommer en række nye projekter. Derfor er forholdet mellem administrationsomkostningerne, som jeg under alle omstændigheder mener er for høje, og de faktiske nye initiativer trods alt ændret lidt.

Til hr. Pelle Voigts spørgsmål om sanktioner: Jeg mener, den rigtige rækkefølge må være, at vi nu sammen med de øvrige bestyrelsesmedlemmer for hvert enkelt land, især EF-landene, drøfter i fællesskab, hvordan vi får ambitionsniveauet for direktionen ned med hensyn til omkostningssiden. Vi må tage hånd om sagen på en sådan måde, at det kan forsvares,

[Statsministeren]

også i forhold til almindelige menneskers opmærksomme og velbegrundede engagement i spørgsmålet.

Pelle Voigt (SF):

Ministeren sagde, at man skulle være opmærksom på, at der ikke var tale om en EF-bank. Men så vidt jeg er orienteret, har EF faktisk et flertal i bankens aktionærkreds, nemlig et flertal på 51 pct., og jeg går ud fra, at det også er derfor, at den danske EF-kommissær, Henning Christophersen, er medlem af bankens bestyrelse sammen med vor egen minister for udvikling, Helle Degn.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at stille spørgsmål om de forhold, der er kommet frem nu, efter at Danmark altså tidligere har påtalt, at de projekter, man tænkte på at gennemføre, var for dyre og for besværlige. Er det noget, der er fremkommet som en lammende overraskelse på grund af artikler i Financial Times og andre steder, eller har de danske repræsentanter i bankens bestyrelse virkelig ikke været opmærksomme på, hvad to tredjedele af bankens budget blev brugt til, nemlig dette helt skandaløse misbrug af offentlige midler? Jeg vil altså gerne have at vide, om bestyrelsen virkelig har været uvidende om dette her, for så synes jeg, at bestyrelsen har påtaget sig et ganske betydeligt ansvar i sagen.

Jeg kan naturligvis acceptere statsministerens bemærkning om, at egentlige sanktioner mod bankens ansatte må afvente en nøjere undersøgelse af, hvad der er sket. Men jeg må sige, at jeg finder det dybt foruroligende, hvis bankens bestyrelse, de offentlige repræsentanter, som bl.a. Danmark har indsat i bestyrelsen, ikke har ført løbende tilsyn med bankens virksomhed. Hvis tilsynet har været så dårligt, at to tredjedele af bankens budget kunne bruges til ganske uvedkommende ting i stedet for udviklings- og samarbejdsinvesteringer i de øst- og centraleuropæiske lande, er der nogle bestyrelsesmedlemmer, som efter min mening har påtaget sig et betydeligt og ubehageligt ansvar.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg mener ikke, at jeg omtalte banken som en EF-bank, men måske ser statsministeren lidt spøgelse i øjeblikket. Men statsministeren må da erkende, at banken i hvert fald er meget EF-domineret.

Men jeg vil godt spørge statsministeren, lidt i forlængelse af hr. Pelle Voigts spørgsmål: Med hensyn til kommissær Henning Christophersen og udviklingsministeren – jeg er i øvrigt også enig i, at de har et meget, meget stort og klippetungt ansvar i denne sag – modtager de honorar for at sidde i bankbestyrelsen og derved medvirke til, at tingene nu ser ud, som de gør?

Og så vil jeg godt spørge, om statsministeren kan bekræfte, at Østrig har stillet sit bidrag i bero, mens forholdene bliver nærmere undersøgt, præcis som jeg synes at Danmark skulle gøre.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er nødt til at sige til fru Pia Kjærsgaard, at jeg efterhånden finder, at det stude, vi har nået på en række felter i dansk politik, begynder at overskride grænsen for almindelig anstændighed.

Jeg vil ikke stå passivt her og høre på, at fru Pia Kjærsgaard antyder, at denne regerings udviklingsminister ikke gør sit arbejde ordentligt, og derfor er jeg nødt til at sige, at det er mit faste udgangspunkt, at denne sag bliver fulgt til dørs, både af udviklingsministeren og den danske regering. Jeg må simpelt hen bede om, at enhver antydning om det modsatte bliver trukket tilbage. Derfor vil regeringen naturligvis også sørge for, at udenrigsministeren drøfter dette spørgsmål sammen med udviklingsministrene for de pågældende områder på Hindsgavl mødet her i weekenden.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg gerne sige, at oplysningen om, at to tredjedele af budgettet anvendes til administration, nok skal tages med et gran salt. De udlånsaktiviteter og garantier, der kommer oplysninger om inden for ganske få dage, ligger på et væsentlig højere niveau, så der er altså ikke tale om, at to tredjedele af bankens samlede økonomiske kapacitet – eller budget for den sags skyld – går til administration. Mere til almindelig oplysning.

Og dernæst: Hvis der er yderligere spørgsmål vedrørende udviklingsministerens forhold, vil jeg naturligvis med glæde besvare dem, når udviklingsministeren er kommet hjem, eller besvare dem skriftligt. Det tror jeg alle parter er bedst tjent med.

Pelle Voigt (SF):

[Pelle Voigt]

Jeg synes, det er et godt tilsagn, statsministeren har givet her. Men jeg vil gerne spørge statsministeren, om det ikke er statsministerens opfattelse, at når folk deltager som offentligt udpegede personer i bestyrelseshverv, burde de i henhold til almindelig lovgivning og almindelige, rimelige regler for deltagelse i bestyrelsesarbejde have været opmærksomme på forhold af så graverende karakter, som vi taler om her.

Jeg forstår, at ministeren ikke er helt klar over på indeværende tidspunkt, hvorvidt bestyrelsen har været orienteret. Men jeg synes som folketingsmedlem og som en af dem, der er med til at bevilge offentlige midler til banken, at det er en smule bekymrende, at disse forhold skal komme frem gennem artikler i pressen, uden at vi på noget tidspunkt har fået en antydning fra vore udpegede bestyrelsesmedlemmer om, at der var noget galt i foretagendet.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg forstod, at hr. Pelle Voigt var indforstået med, at de yderligere belysninger af teknisk og økonomisk karakter af de pågældende spørgsmål ville regeringen naturligvis tage sig af, når udviklingsministeren er kommet hjem fra sine aktiviteter. De vil blive besvaret i fuldt omfang med alle de informationer, vi har, både skriftligt og mundtligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 699

6) Til *justitsministeren* af:

Pernille Frahm (SF):

»Indeholder besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål nr. 120 (Retsudvalget, alm. del, bilag 410) oversigten over samtlige politiforretninger i »Nemo« og »Woodstock« i perioden september, oktober og november 1992?»

Skriftlig begrundelse

Oversigten i besvarelsen af Retsudvalgets spørgsmål 120 (Retsudvalget, alm. del, bilag 410) indeholder kun ganske få politiforretninger de omtalte steder, og derfor ønskes det klargjort, om – og i hvilket omfang – andre afdelinger inden for politiet end bevillingsafde-

lingen har foretaget politiforretninger i den omtalte periode.

Pernille Frahm (SF):

På baggrund af den politiaktion, der startede engang i 1992 mod hashhandelen i Christiania, var der en del artikler i diverse aviser, og derfor fandt jeg det rimeligt at undersøge omfanget af hashhandelen og effekten af politiets aktioner.

Jeg stillede derfor en række spørgsmål den 23. november 1992, og for yderligere at få klarhed på omfanget og effekten af politiets aktioner stillede jeg en række uddybende spørgsmål den 9. december 1992 om forholdene på to af værtshusene på Christiania i de 3 måneder, som var forløbet af aktionen indtil da.

Jeg fik et svar den 5. februar i år. Dels fik jeg en oversigt fra den såkaldte Christianiagrube på Station 4, og dels fik jeg oversigten fra »Nemo« og »Woodstock«. Jeg modtog svaret med stor forundring, idet det kun er bevillingspolitiet, som optræder i denne aktion. Nu har jeg spurgt igen, og der er gået 6 måneder og tre ministre til at udsende en ufuldstændig redegørelse fra Justitsministeriet på området. Derfor dette mundtlige spørgsmål.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Det forstår jeg godt, og vi er også kede af, at det har taget så lang tid at besvare spørgsmålene.

Jeg må også desværre sige til fru Pernille Frahm, at det spørgsmål, som blev besvaret vedrørende politiforretningerne i »Nemo« og »Woodstock«, alene omfatter de politiforretninger, som er udført af Bevillingsafdelingen. Herudover kan andre afdelinger også have foretaget politiforretninger på de to nævnte steder, men det er der ikke en oversigt over, og den kan ikke udarbejdes fuldstændigt; det skyldes bl.a., at hvis andre politiafdelinger kun lige kigger ind, og der i øvrigt ikke foretages påtale af forhold på stedet, registreres det ikke.

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil gå ud fra, at alt, hvad der konfiskeres på Christiania, registreres på en eller anden måde. Jeg har set kvitteringer for beslaglæggelse af helt ned til et kvart gram hash, så en eller anden form for registrering findes der vel, og mit spørgsmål er så: Findes der en oversigt

[Pernille Frahm]

over, hvad der er konfiskeret på de to værtshuse? Det er det ene spørgsmål, og det kan besvares med ja eller nej. Det andet spørgsmål er – og det kan også besvares med ja eller nej: Kan jeg få denne oversigt?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Mig bekendt foreligger der ikke en oversigt over det. Jeg vil gerne tage spørgsmålet op og bede om at få det, der måtte foreligge, men jeg kan sige, at for så vidt angår egentlige politiforretninger kan vi ikke sige helt præcis, hvor mange der er. Men det er klart, at i de tilfælde, hvor der foreligger kvitteringer, må vi kunne finde ud af det, og jeg skal bestræbe mig på, at fru Pernille Frahm får besvarelsen noget hurtigere, end det er sket tidligere.

Pernille Frahm (SF):

Jeg takker selvfølgelig for et løfte om en lidt hurtigere forretningsgang og glæder mig til at få mine besvarelser lidt hurtigere, men jeg vil alligevel konstatere, at der er nogle problemer med hensyn til registrering af de ting, der bliver konfiskeret på Christiania.

Jeg er fuld af forundring over, at det ikke er en helt naturlig ting, at det bliver skrevet omhyggeligt ned, hver gang noget bliver konfiskeret: tid og sted og hvem, der står for det. Den slags oplysninger mener jeg ellers at jeg har kunnet få på andre områder, så det er meget specielt, at jeg netop for disse to værtshuse ikke har kunnet få en sådan liste. Er det en speciel forretningsgang, man har for de to værtshuse, eller hvad er årsagen?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Måske er ikke alt mig bekendt, men i det omfang der måtte være foretaget beslaglæggelse mod kvittering, må der, så vidt jeg ved, også et eller andet sted findes en registrering af, hvad der er beslaglagt mod kvittering. Det, jeg kan gøre, er at sige, at det vil vi prøve at hitte ud af og derefter sende en redegørelse til Retsudvalget om det, og vi skal gøre det så hurtigt, vi kan.

Pernille Frahm (SF):

En ting er, hvad der er blevet beslaglagt – altså er taget direkte fra personer, som har haft noget ulovligt på sig – en anden ting er det, der populært kaldes hittehash, og som er en ikke

uvæsentlig del af det, der bliver fundet på Christiania. Jeg vil gerne høre, om man vil sørge for, at der bliver lavet en ordentlig registrering også af, hvad der bliver fundet af hittehash på Christiania.

Pelle Voigt (SF):

I forbindelse med politiforretninger af mangfoldig art, også uden for Christiania, foretages der jo af og til beslaglæggelser, hvor det er sådan, at den, som beslaglæggelsen foretages over for, kan kræve en kvittering fra politiet for det beslaglagte. Jeg vil gerne spørge justitsministeren, om det ikke er fast praksis – det har jeg da altid forestillet mig – at man i forbindelse med beslaglæggelse af narkotika eller andre euforiserende stoffer fører en ganske nøje oversigt over, hvad der beslaglægges, og hvad der måtte overføres fra enkeltpersoner til politiets varetægt.

Justitsministeren (Erling Olsen):

I den oversigt, som er fremsendt til Retsudvalget, findes en opgørelse over, hvad der er fundet af hittehash på henholdsvis »Nemo« og »Woodstock«.

Efter hvad jeg ved, findes oplysninger af den art i øvrigt. Jeg skal se, hvad vi kan gøre for at fremskaffe dem til Retsudvalget. Vi skal gøre det så hurtigt, vi kan. Vi er nødt til at spørge gennem politidirektøren, der er nødt til at spørge de forskellige afdelinger, og derfor kan det tage nogen tid, men vi har ikke noget ønske om at skjule nogen som helst oplysninger, som findes hos politiet i den forbindelse, for Folketingets medlemmer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 708

7) Til *undervisningsministeren* af:

Eva Møller (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at skaffe praktikpladser til de ca. 10.500 unge, der ikke kan færdiggøre deres uddannelse, da de ikke kan få en praktikplads?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet er stillet på baggrund af, at der var afsat et beløb på 2,5 mio. kr. til en kampag-

[Eva Møller]

ne for at skaffe pladserne. Denne kampagne er nu, efter at forberedelsen og de indledende faser er gennemført, blevet standset. Kampagnen var planlagt for at kunne fremskaffe en del af de praktikpladser, der ifølge lov vedtaget i Folketinget den 18. december 1992 er mulighed for at give særlig støtte til.

Eva Møller (KF):

Vi vedtog her i Folketinget umiddelbart inden jul med et bredt flertal en lov om oprettelse af tilskud til praktikpladser. Der var dengang enighed om, at det var en hastesag, og det viste sig bl.a. ved, at man gav størst tilskud til de praktikpladser, der blev oprettet i 1992 og 1993 og mindre tilskud til de senere pladser.

Det er derfor med nogen forundring, jeg konstaterer, at det administrativt har været så svært at få ordningen på plads. Først var der problemer med informationen til virksomhederne, og nu senest er en annoncekampagne standset.

Jeg vil gerne bede ministeren om at fortælle os, hvad han vil gøre for at skaffe praktikpladser til de mange unge, der mangler en sådan.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som det fremgår af en artikel i Undervisningsministeriets Nyhedsbrev i denne uge – det er nr. 7 af 19. april 1993 – vil vi i ministeriet igen i år forsøge at overbevise danske arbejdsgivere om, at de skal bevare eller oprette nye praktikpladser til unge erhvervsskoleelever.

Jeg kan sige, at jeg aldrig har haft planer om at droppe den praktikpladskampagne, som har været under forberedelse et stykke tid. Forlydenderne herom i dagspressen, som jeg også har bemærket, er ikke rigtige. Det har blot været vigtigt for mig at finde den rigtige form for kampagnen.

Praktikpladskampagnen vil blive gennemført med bistand fra reklamebureauet Jersild, som jeg synes – sammen med mine rådgivere i øvrigt – i en bureaukonkurrence har givet det bedste bud på en kampagne med appel i. Især lægger jeg vægt på en gennemslagskraft på det lokale niveau og på, at Arbejdsgivernes Elevrefusion inddrages i bestræbelserne.

Jeg kan oplyse, at der foreløbig er afsat 5 mio. kr. til kampagnen.

Eva Møller (KF):

Må jeg indledende takke ministeren for svaret, både for beløbets størrelse, som jeg forstod på ministeren er 5 mio. kr. – jeg har tidligere hørt, at det kun var det halve – og for, at det skal rettes mod det lokale niveau.

Jeg vil spørge ministeren, om han vil gøre alt, hvad han overhovedet kan, for at sikre, at loven om tilskud til nye praktikpladser bliver ført ud i livet så hurtigt og så kontant som overhovedet muligt. Jeg mener, det er en forpligtelse, vi har – ikke over for hinanden, men over for de mange unge, som ellers får en helt skæv start på tilværelsen og et helt forkert forhold til det at gå på arbejde. Det ved vi jo var en del af baggrunden for, at vi netop ville have, det skulle være rigtige praktikpladser, idet vi mente, det havde stor betydning for de unge.

Jan Køpke Christensen (FP):

Det er jo et emne, som har optaget Fremskridtspartiet meget, og vi har lige fra starten været imod det, der hed praktikpladskompenserende undervisning. Nu forstår jeg så, at ministeren vil ofre 5 mio. kr. på kampagnen.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren ikke er enig i, at når man vil ofre disse millioner af kroner, skal der ligesom være hånd i hanke med, at man også får noget ud af det. Her tænker jeg på samfundet generelt. Det, jeg mener med det, er, at når man sætter offentlige midler i omløb, vil det være med til at svække konkurrenceevnen, idet erhvervslivet jo reelt kommer til at bøde for det her, sådan som vi har set det igennem flere år nu, hvor der også er kommet stor kritik fra erhvervslivet.

Er ministeren enig i, at man nok bør kigge lidt mere på, hvad man får ud af disse penge? Fremskridtspartiet er ikke af den opfattelse, at man får tilstrækkeligt ud af pengene.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan sige til fru Eva Møller, at jeg er ganske enig i den argumentation, som fru Eva Møller fremførte. Derfor er det også sådan, at vi i ministeriet vil anstrenge os til det yderste for, at det, vi har aftalt – først og fremmest af hensyn til de unge – skal lykkes i de kommende måneder.

Til hr. Jan Køpke Christensen kan jeg sige, at vi selvfølgelig gerne vil have hånd i hanke med de midler, som vi skal forvalte i denne

[Undervisningsministeren]

sammenhæng. Vi skal have den størst mulige effekt ud af den kampagne, vi nu sætter i gang. Det er også den egentlige grund til, at vi ekstra grundigt har overvejet, hvordan vi får mest muligt ud af den investering, vi her vil foretage.

Og så må jeg sige, at erhvervslivet ligesom Undervisningsministeriet og de fleste politiske partier finder, at det er rigtigt og nødvendigt at gennemføre en kampagne som den her foreslåede.

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren kan give spørgeren ret i, at hvis man presser erhvervslivet – i citationstegn – til at tage flere praktikanter i praktik, vil det gå ud over andre – de andre, jeg tænker på, er de uddannede i virksomhederne – således at den enkelte virksomhed ikke får x antal timer ekstra, idet erhvervslivet efter min opfattelse bliver mere eller mindre presset til at tage unge mennesker. Jeg er afgjort enig i, at det er ret nødvendigt, at de kommer i gang. Jeg mener bare, at man burde gå en anden vej, at man burde sætte udgifterne for erhvervslivet ned, således at det kunne opsure flere.

Kort og præcist: Vil ministeren give spørgeren ret i, at der er et problem med hensyn til de uddannede i virksomhederne?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Vi ved, at erhvervslivet er trængt i en tid, hvor der er afmatning, hvor konjunkturerne hverken er med erhvervslivet eller med samfundet. Men jeg er temmelig sikker på, at netop med hensyn til spørgsmålet om at ansætte elever er det ikke muligt at foretage en sammenligning med den almindelige arbejdskraft på en virksomhed. Jeg tror, enhver virksomhed i Danmark, som har mulighed for det, vil dele vores opfattelse: at vi af hensyn til de unge må anstrenge os til det yderste for at give dem en plads. Hvis jeg ser det fra et erhvervslivssynspunkt, vil jeg også tro, at de fleste betragter det som en investering i fremtiden at give de unge den bedst mulige uddannelse, og det er jo præcis den vekseluddannelse, som vi her lægger op til. Men jeg vil ikke afvise – det ligger jo lidt i spørgerens argumentation – at det i øjeblikket er vanskeligt for vore arbejdsgivere at løse opgaven tilfredsstillende, fordi de befinder sig i en lavkonjunkturperiode.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 669 og 677
 Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 665, 666, 672, 673 og 684
 Gammelgaard (KF): spm. nr. S 690
 Grove (KF): spm. nr. S 685
 Hansen, Anna-Marie (S): spm. nr. S 659
 Hansen, Birthe (SF): spm. nr. S 670
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 657, 658 og 660-664
 Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 671 og 686

Spm. nr. S 669

Til indenrigsministeren (1/4 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvorfor inddrager ministeren ikke Dansk folke-feries feriecentre m.v. til brug for husning af flygtninge og asylansøgere?«

Begrundelse

Ministeren bruger i denne tid voldsomme ressourcer på at finde plads til de mange tusinde asylansøgere og flygtninge. Da Dansk folke-ferie har fået hovedparten af sine midler fra offentlige kasser, må det vel være naturligt, om dets bygninger bliver inddraget i husningen af flygtninge og asylansøgere.

Svar (15/4 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I henhold til udlændingelovens § 42 a, stk. 2, jf. stk. 1, påhviler det Direktoratet for Udlændinge at tilvejebringe indkvarteringssteder for asylansøgere.

Direktoratet for Udlændinge har gennem en årrække løst denne opgave gennem indgåelse af lejemål vedrørende ejendomme, som på et økonomisk forsvarligt grundlag kan finde anvendelse som asylcentre. Endvidere er en række ejendomme af andre statslige myndigheder stillet til rådighed til brug som asylcentre.

[Indenrigsministeren]

I et enkelt tilfælde er der opnået bevillingsmæssigt grundlag for erhvervelse af en ejendom til brug som registreringscenter. Det drejer sig om registreringscenter Avnstrup, jf. akt. 96, tiltrådt af Finansudvalget den 18. december 1992.

På baggrund af de meget betydelige indrejsetal har Folketingets Finansudvalg den 2. april 1993 endvidere meddelt bevillingsmæssig tilslutning til opførelse af en række fleksible asylcentre bestående af præfabrikerede huse, jf. akt. 205.

Jeg kan endvidere oplyse, at Direktoratet for Udlændinge i forbindelse med de beskrevne aktiviteter har været i kontakt med Dansk folkeferie og herunder flere gange indgået aftale om leje af dele af Dansk folkeferies feriecentre. Lejemålene har dog været af forholdsvis kortvarig karakter, ikke mindst fordi Dansk folkeferie som led i den almindelige drift disponerer over faciliteterne for sommerhalvåret på et relativt tidligt tidspunkt.

Spm. nr. S 677

Til *ministeren for kommunikation og turisme* (2/4 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om de spørgsmål, der er stillet til regeringen af EF-Kommissionens 4. generaldirektorat vedrørende Tele Danmark A/S, og som er relateret til de artikler i Romtraktaten, der omhandler statsstøtte?«

Begrundelse

Den 31. marts 1993 oplyses det i en artikel i dagbladet Politiken, at EF-Kommissionen har stillet regeringen en stribe af spørgsmål vedrørende lovligheden af aktieselskabskonstruktionen i Tele Danmark A/S.

Svaret bedes indeholde oplysninger om, hvilke spørgsmål der er stillet, samt hvilke oplysninger EF-Kommissionen oplyser at være i besiddelse af, og endelig om ministeren kan bekræfte, at det kan forventes, at EF-Kommissionen af Tele Danmark A/S vil kræve 1,7 mia. kr. tilbagebetalt til staten; herunder bedes det vurderet, hvordan et sådant tilbagebetalingskrav vil påvirke driften for Tele Danmark A/S.

Svar (16/4 93):

Ministeren for kommunikation og turisme (Arne Melchior):

Jeg kan bekræfte, at EF-Kommissionen v/Generaldirektorat IV ved brev af 24. marts 1993 har anmodet Danmarks faste repræsentation ved EF om at meddele en række oplysninger om Tele Danmark A/S. De ønskede oplysninger vedrører selskabets aktiviteter i Danmark og andre lande, regeringens planer vedrørende udbud af statens aktiebeholdning på Københavns Fondsbørs samt andre oplysninger, der er nødvendige, for at Kommissionen kan foretage en vurdering af, hvorvidt oprettelsen af Tele Danmark A/S er forenelig med EØF-Traktatens artikel 92 og 93.

EF-Kommissionen har anmodet om et svar inden 30 dage, og denne frist er endnu ikke udløbet.

Således som henvendelsen er formuleret, er der efter min opfattelse ikke tale om, at EF-Kommissionen på nuværende tidspunkt har dannet sig en mening om, hvorvidt der foreligger statsstøtte i forbindelse med etableringen af Tele Danmark A/S.

I begrundelsen til spørgsmålet er det omtalt, at det i en avisartikel den 31. marts 1993 er angivet, at EF-Kommissionen eventuelt vil kunne kræve tilbagebetaling af et beløb på 1,7 mia. kr. fra Tele Danmark A/S til staten. Herom kan jeg oplyse, at dette forhold ikke er nævnt i forannævnte brev fra EF-Kommissionen.

Spm. nr. S 665

Til *justitsministeren* (31/3 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Finder ministeren det ikke foruroligende, at landsretten i gebyrsagen har sjuksket så meget med vidneafhøringerne som omtalt i Ekstra Bladet den 26. marts 1993 side 13 under overskriften »Østre Landsret sjukskede i gebyrsagen«?«

Begrundelse

Det virker som en parodi, at vi har et 2-instans-system i dansk ret, når den første myndighed sløser så groft med væsentlige dele af retshandlingen, som det tilsyneladende er tilfældet i gebyrsagen.

Specielt da gebyrsagen er så vigtig en sag, som den er.

[Tom Behnke]

Af dommen fremgår det, at dommerne slet ikke har taget hensyn til vidneudsagnene, hvilket sammenholdt med den rejste kritik kan lede tankerne hen på, at dommerne, allerede inden sagen startede, havde den holdning, at vidneudsagnene i hvert fald ikke skulle gribe forstyrrende ind i dommernes opfattelse af sagen.

Svar (13/4 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg finder af principielle grunde ikke, at jeg bør udtale mig om den konkrete sag, der er anlagt mod Justitsministeriet, og som stadig verner.

Til orientering kan jeg dog oplyse, at det følger af retsplejelovens § 186, at vidneforklaringer optegnes i retsbogen i det omfang, retten bestemmer. Retten bør herved tage hensyn til ønsker fra parter eller vidner og til, om optegnelsen kan antages at få betydning under fornyet prøvelse af sagen.

Spm. nr. S 666

Til **justitsministeren** (31/3 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren med henvisning til spørgsmål nr. S 665 oplyse, om dommerne kan have været så forudindtagede, at de slet ikke har vurderet vidneudsagnene?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 665.

Svar (13/4 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg har ikke mulighed for at udtale mig om dommernes holdning til den konkrete sag, som jeg i øvrigt – som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 665 – af principielle grunde ikke finder at burde kommentere.

Spm. nr. S 672

Til **industriministeren** (1/4 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage sig over for Revisionsinstituttet af 1920, idet revisions-

firmaet i forbindelse med revideringen af Solhavegårdens regnskab ikke har opdaget en manglende indbetaling af A-skat i størrelsesordenen ca. 300.000 kr.?«

Begrundelse

Det forekommer, at Revisionsinstituttet af 1920 enten ikke er kompetent til at revidere eller bevidst holder hånden over »vennerne«.

Når der er indblandet offentlige midler, er det af afgørende betydning, at revisionen er grundig nok, hvilket tilsyneladende ikke er tilfældet med Revisionsinstituttet af 1920 i forbindelse med Solhavegården.

Svar (13/4 93):

Industriministeren (Trøjborg):

Der findes forskellige sanktionsmuligheder over for en revisor, der har tilsidesat de pligter, stillingen som revisor medfører. Det er således den enkelte revisor, der kan drages til ansvar, og ikke revisionsfirmaet.

Der er tre instanser, der kan pålægge en revisor ansvar.

Revisorforeningerne varetager det foreningsretlige disciplinæransvar, Revisornævnet det offentligretlige disciplinæransvar, og endelig er der mulighed for et egentligt strafansvar ved de almindelige domstole.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvorunder revisorlovgivningen hører, har mulighed for at indbringe en revisor for Revisornævnet. Forinden en revisor indbringes for nævnet, må der tilvejebringes et dokumenteret grundlag herfor.

I erhvervsdrivende fonde gør det særlige forhold sig gældende, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og fondsmyndigheden kan pålægge revisor at give oplysninger om fondens forhold. I den konkrete sag er det Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der er fondsmyndighed. Bestemmelsen giver myndighederne en særlig mulighed for på en enkel og uformel måde at få oplysninger om fonden og dens formueforvaltning.

Ifølge dagspressen har Solhavegården ikke indbetalt al skyldig A-skat i 1992. Der kan derfor være anledning til nærmere at undersøge revisors kontrol af dette forhold. Det bemærkes, at fonden ikke har indsendt årsregnskabet for 1992 til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til

[Industriministeren]

offentliggørelse, og at fristen herfor endnu ikke er udløbet.

Jeg vil på denne baggrund anmode Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om at skaffe nærmere oplysninger om fondens forhold, herunder hvad revisor har gjort for at afdække den manglende indbetaling af A-skat.

Når oplysningerne foreligger, vil styrelsen vurdere, om der er grundlag for at gå videre med sagen.

Jeg kan tilføje, at Folketinget netop har vedtaget et nyt disciplinærsystem, hvorefter enhver, der har en retlig interesse i sagen, kan indbringe revisor for Disciplinærnævnet. Samtidig bliver der mulighed for at inddrage revisionsvirksomheden, hvis der kan blive tale om at pålægge denne et medansvar. Disse regler træder i kraft den 1. juli 1993.

Spm. nr. S 673

Til statsministeren (1/4 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil statsministeren foranledige, at der bliver foretaget en lige så effektiv kulegravning af DUI-Leg & Virke som af Solhavegården?«

Begrundelse

DUI-Leg & Virke havde lignende problemer for få måneder siden, og dér blev det ligeledes afsløret, at det var »familiens« eget revisionsfirma – Revisionsinstituttet af 1920 – der havde revideret regnskaberne.

Det er således afgørende, om der er flere sager, hvor dette revisionsfirma bevidst har holdt hånden over nogle af »vennerne«, og hvor der har været indblandet offentlige midler i større eller mindre omfang.

Svar (13/4 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Regeringen har ingen planer i så henseende.

Spm. nr. S 684

Til justitsministeren (2/4 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 360 fra mig oplyse, om det har nogen indflydelse på eventuelle erstatninger, om personalet i arresten har forsømt sin tilsynspligt?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal som nævnt ses i forlængelse af den udmærkede besvarelse af spørgsmål nr. S 360 (om omdannelsen af arresten på Fanø).

Sagen er, at historien har følgende forløb, der kan tyde på, at personalet i arresten ikke har overholdt sin tilsynspligt og de hærværksramte derfor må stå i en anden situation rent erstatningsmæssigt:

De unge ville til Esbjerg. De opdagede, at sidste færge var gået (ved midnatstid), og ville derfor stjele en motorbåd i lystbådehavnen for selv at sejle til Esbjerg. I den første båd fandt de et jagtgevær. De blev enige om, at det var for klodset at have med til Esbjerg, hvorefter de tog »hjem« til institutionen og tændte lys på værkstedet, hvor de savede løbene over på jagtgeværet. Derefter tog de videre til 6-7 andre både for at lede efter flere våben. Da der ikke var flere våben, øvede de i stedet hærværk. Til sidst fik de startet en båd og sejlede af sted med den, men det lykkedes dog ikke at komme til Esbjerg, da forholdet (ved 5-tiden om morgenen) blev opdaget.

Svar (16/4 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Som omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 360 involverede den omhandlede episode 3 beboere på Kriminalforsorgens pension på Fanø. Pensionen har til huse i den tidligere arrestafdeling, men er ikke noget arresthus.

Dette indebærer bl.a., at beboerne ikke er tvangsanbragt på pensionen og herunder ikke er låst inde på deres værelser om natten. Den enkelte beboer har endvidere nøgle til sit værelse og yderdøren. Pensionen er om natten normeret med en enkelt medarbejder som sovende nattevagt indtil næste morgen kl. 07.00.

Ifølge pensionens oplysninger vedrørende den nat, episoden fandt sted, var de pågældende 3 beboere til stede i pensionen på det normale hjemkomsttidspunkt kl. 22.30. Nattevagten er i overensstemmelse med tjenesteplanen gået i seng kl. ca. 24.00 og har i løbet af natten ikke bemærket noget.

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. S 360, har Kriminalforsorgen ikke hjemmel til at erstatte skader forårsaget af indsatte eller klienter, medmindre Kriminalforsorgen selv

[Justitsministeren]

har udvist ansvarspådragende adfærd i denne forbindelse. Således som sagen foreligger oplyst, er dette efter Kriminalforsorgens opfattelse ikke tilfældet.

Spm. nr. S 690

Til *trafikministeren* (6/4 93) af:

Gammelgaard (KF):

»Vil ministeren fremskynde færdiggørelsen af motorvejsstrækningen fra Århus til Randers?«

Begrundelse

Vejdirektoratet fremskynder nu færdiggørelsen af motorvejsstrækningen Randers-Hobro, således at denne kan tages i brug den 29. juni i år. Begrundelsen er, at antallet af ulykker på vejstrækningen Randers-Hobro er usædvanlig højt. Der er kommet mere trafik på Hobro-Ålborg-strækningen, efter at den er blevet motorvej, og når bilisterne kommer fra motorvejen og tilbage til den almindelige vej, køres der for stærkt, og ulykkestallet stiger.

Det samme problem vil opstå, når Randers-Hobro-motorvejen åbner, idet Århus-Randersvejen fortsat er almindelig hovedvej. Denne vejstrækning er påtænkt færdiggjort som motorvej i juni 1994, men anlægget af den bør så vidt muligt fremskyndes. Den milde vinter må også have betydet, at arbejdet med færdiggørelsen er intensiveret og der er tilstrækkelig arbejdskraft til rådighed.

Svar (15/4 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Den pågældende strækning er allerede fremskyndet fra oktober til juni 1994 af hensyn til sommertrafikken. En yderligere fremskyndelse er ikke mulig allerede af den grund, at det er fysisk umuligt at åbne strækningen tidligere end juni 1994.

På strækningen fra Mundelstrup til krydsningen med den eksisterende Randersvej er jordentrepriserne sat i gang med færdiggørelsesfrist til august 1993.

Der resterer i entrepriserne på nuværende tidspunkt indbygning af henholdsvis 400.000 og 200.000 m³ vandfølsom jord foruden afvandsarbejder, bundsikring og stabilt grus. Det er urealistisk at forestille sig disse entrepriser

fremskyndet. Med en våd sommer i 1993 kan der endda blive problemer med færdiggørelsen af enkelte delstrækninger.

Belægningsarbejdet på den omhandlede strækning sættes i gang i august/september 1993 og kan ikke forventes færdigt før juni 1994. Det skyldes bl.a., at de afsluttende arbejder som slidlag og afstribning først kan udføres efter vinteren 1993/1994, idet de kræver forholdsvis høje temperaturer og tørt vejr.

Spm. nr. S 685

Til *ministeren for erhvervspolitisk samordning* (2/4 93) af:

Grove (KF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om regeringens planer om at koncentrere erhvervsudviklingen om de 30 største koncerner i Danmark?«

Begrundelse

Spørgsmålet er begrundet i de udtalelser, ministerens departementschef har fremsat i erhvervsmagasinet Direct Office nr. 2, 1993.

Svar (13/4 93):

Ministeren for erhvervspolitisk samordning (Mimi Jakobsen):

Det er ikke regeringens ønske at koncentrere erhvervsudviklingen om de 30 største koncerner i Danmark. Baggrunden for udtalelserne til Direct Office er alene, at Ministeriet for Erhvervspolitisk Samordning blandt en række andre erhvervsøkonomiske analyser er i gang med at videreføre analyser, der tidligere er udført i Finansministeriet, jf. Finansredegørelse 1992, kap. 7.

Regeringens erhvervspolitik vil blive ført i dialog og samspil med erhvervslivets organisationer og virksomheder. De problemer og muligheder, som netop gruppen af de store virksomheder står over for, vil blive rigt belyst ved direkte kontakt til de virksomheder, der har interesse i at indgå i dialog med regeringen. Den tilsvarende dialog med gruppen af mindre og mellemstore virksomheder vil mere naturligt ske med erhvervsorganisationerne.

Resultatet af de erhvervsøkonomiske analyser og erhvervspolitiske redegørelser, der foregår i Ministeriet for Erhvervspolitisk Samordning, forventes offentliggjort i september.

Spm. nr. S 659

Til *forsvarsministeren* (31/3 93) af:

Anna-Marie Hansen (S):

»Vil ministeren undersøge, hvordan de grove straffeforanstaltninger blandt de værnepligtige ved Gardehusarkasernen i Næstved kunne finde sted, uden at Gardehusarregimentet skred ind på egen foranledning, samt give Forsvarsudvalget en redegørelse for den aktuelle sag, og vil ministeren ligeledes undersøge, om lignende eller andre straffeforanstaltninger i øvrigt finder sted inden for det danske forsvar?«

Begrundelse

Den aktuelle sag fra Gardehusarregimentet indebærer straffeforanstaltninger af så grov karakter, at disse ikke bør finde sted. Derfor må sagen undersøges nærmere af hensyn til det danske forsvars renommé.

Svar (4/3 93):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Jeg vil gerne understrege, at sådanne handlinger er helt uacceptable og i klar modstrid med forsvarsregler.

Jeg kan oplyse, at episoden først blev Gardehusarregimentet bekendt, ca. 1½ time før det pågældende værnepligtshold skulle hjemsendes den 15. januar 1992 kl. 12.00.

Det var ikke muligt for regimentet at opklare sagen ved den umiddelbare undersøgelse. Efterfølgende opdagedes, at der i forbindelse med hjemsendelsen var sket tyveri af udrustningsgenstande. Under efterforskning af dette forhold blev tillige de nærmere omstændigheder omkring afstraffelsen af den menige belyst. På baggrund heraf blev den netop afsluttede sag rejst.

Ifølge den militære retsplejelov skal strafbare handlinger undersøges, når der opstår rimelig formodning om, at sådanne er begået. Grove forhold, der kan henføres til straffeloven, er ukendte.

I den konkrete sag har den militære anklagemyndighed rejst tiltale mod de pågældende værnepligtige for ulovlig tvang. Sagen er afgjort ved dom af kriminalretten i Næstved, der har fundet de tiltalte skyldige.

Jeg finder således, at der er taget fat på sagen, og at det er statueret, at sådanne handlinger ikke accepteres i forsaret.

Endvidere har Gardehusarregimentet truffet foranstaltninger til at imødegå forhold af denne karakter.

Jeg har sendt kopi af dette svar til Folketingets Forsvarsudvalg.

Spm. nr. S 670

Til *landbrugsministeren* (1/4 93) af:

Birthe Hansen (SF):

»Hvad vil ministeren gøre ved den »salmonellaepidemi«, der tilsyneladende flourer i Danmark?«

Begrundelse

Det kan ikke være rimeligt, at det alene er forbrugers ansvar, og at problemet med salmonella skal løses i borgernes køkkener.

Svar (14/4 93):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Salmonella er en levnedsmiddelbåren sygdom, hvoraf de registrerede humantilfælde inden for de sidste 10 år har svinget mellem 2.000 og 3.500 tilfælde årligt; tallet toppede i 1989 og faldt derefter igen, formentlig som et resultat af fjerkræsalmonellahandlingsplanen, der blev iværksat i 1989, for igen at stige i 1991-92.

Det registrerede antal humantilfælde af salmonellose inkluderer et stort antal tilfælde pådraget i udlandet – et antal, der hidtil ikke er blevet centralt registreret her i landet. Der registreres således i øjeblikket blandt mennesker en salmonellatype, S. San Diego, som ikke kan relateres til danske husdyr eller produkter, et forhold, der også gælder en lang række andre humane registrerede salmonellatilfælde. Det nøjagtige antal tilfælde pådraget i Danmark kendes således ikke.

Imidlertid ser veterinærmyndighederne med alvor på den stigning i antallet af salmonellatilfælde, der i den senere tid er konstateret, og som synes især at relatere sig til svinekød og kun i ringe grad oksekød.

Siden efteråret 1991 har man således konstateret en øget forekomst af salmonella i svinekød, som menes at have sin væsentligste bag-

[Landbrugsministeren]

grund i en betydelig stigning i forekomsten af klinisk salmonellose hos slagtesvin. Årsagerne hertil er ikke afklaret, men forhold som foderkvalitet, produktionsformer, staldrensning og handelsmønster for slagtesvin menes at have en væsentlig indflydelse.

I løbet af 1991 og 1992 satte Veterinærdirektoratet derfor i flere omgange ind med skærpede krav til slagterierne vedrørende slagtehygiejne, slagtegangsovervågning og mikrobiologiske undersøgelser på slagtede svin. Desuden skete der en skærpelse af kravene ved slagtning af svin fra besætninger, der er sat under tilsyn grundet på salmonellose i besætningen. Disse svin skal slagtes efter nærmere forholdsregler, der hindrer enhver smitteoverførsel, ved slagtning sidst på dagen og med særlig rengøring og desinfektion herefter.

Da det i løbet af efteråret 1992 viste sig, at de nævnte foranstaltninger ikke havde haft en tilfredsstillende effekt, blev det besluttet at etablere en mere langsigtet handlingsplan for bekæmpelse af salmonella i svine- og oksekød på linie med den, der er etableret for fjerkræ. Planen er udarbejdet i et samarbejde mellem brancheorganisationerne, slagterierne, forskningsinstitutionerne samt Veterinærdirektoratet.

Handlingsplanen koordinerer de allerede iværksatte og kommende initiativer på området. Planens målsætning er i overensstemmelse med en anbefaling fra en arbejdsgruppe under Nordisk Ministerråd at tilstræbe, at salmonella med en sikkerhedsgrad på 90 pct. højst kan påvises i 5 pct. af råvarerne, og at salmonella Enteritidis og salmonella Typhimurium ikke forekommer. Planen omhandler foderproduktion, besætningsundersøgelser, slagteteknik og slagtehygiejne. Et element i planen er en landsdækkende screeningundersøgelse af slagterivarer, der forlader slagterierne. Screeningen omfatter et repræsentativt udsnit af slagteriernes produktion, i alt 5.000 prøver. Prøveudtagning finder sted i løbet af marts og april måned, og resultatet vil foreligge i løbet af maj 1993. Undersøgelsen forventes gentaget i løbet af efteråret.

Jeg vil på baggrund af undersøgelsen vurdere, om der er behov for yderligere tiltag.

Bekæmpelse af salmonella er en meget kompleks opgave, som kun kan løses ved en koordineret indsats »fra jord til bord«. Et væsent-

ligt bidrag til en vellykket indsats på området vil være et bedre kendskab til kilderne til salmonellainfektioner, herunder bedre viden om, hvilke produkter der især medfører infektioner. Jeg har derfor iværksat etableringen af et »zoonosecenter« ved Statens Veterinære Serumlaboratorium. Etableringen sker i samarbejde bl.a. med Statens Seruminstitut og Sundhedsstyrelsen. Centeret vil hvile på en udbygning af det hidtidige samarbejde mellem Statens Seruminstitut, som forestår diagnosticering og registrering af humane zoonosetilfælde, og Statens Veterinære Serumlaboratorium, der har ekspertise til at foretage de nødvendige fagtypebestemmelser vedrørende salmonella. Det nævnte samarbejde vil kunne give et præcist billede af de væsentligste spredningskilder gennem sammenholdelse af typebestemmelserne af de humane zoonosetilfælde med prøver fra levende dyr, produktionsvirksomheder og detailhandel.

Spm. nr. S 657

Til landbrugsministeren (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse, om den erklæring, der findes på bagsiden af det af Landbrugsministeriet og EF-direktoratet udsendte skema om »Ansøgning om hektarstøtte til producenter af markafgrøder for høsten 1993«, herunder specielt den sidste del af afsnittet om »Erklæring fra producenten« lydene: »Jeg forpligter mig til at yde Plantedirektoratet den bistand, der er nødvendig til foretagelse af kontrollen, herunder at give Plantedirektoratet adgang til mine marker og bygninger med henblik på kontrol, samt at forevise mine dyrknings-, sædskifte- og gødningsplaner, regnskabsmateriale, analyseattester, forretningsbøger m.v.«, er i overensstemmelse med EF-bestemmelserne på området, eller om der er tale om en rent dansk bestemmelse, og subsidiært om der er mulighed for at fravige bestemmelserne?«

Begrundelse

Det forekommer spørgeren, som er blevet gjort opmærksom herpå af flere landmænd, at erklæringens bestemmelser er lovlig hårde, og at erklæringen lægger op til en omfattende, bureaukratisk og unødigt kontrol, hvilket støder mange landmænd.

Svar (14/4 93):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

De grundlæggende bestemmelser om ansøgningsprocedure og kontrol af hektarstøtteordningen og en række andre EF-støtteordninger er fastsat i Rådsforordning nr. 3508/92 af 27. november 1992 og i Kommissionsforordning nr. 3887/92 af 23. december 1992.

EF-bestemmelserne fastsætter, at ansøgningen skal indeholde en erklæring fra ansøgeren om, at han er bekendt med betingelserne for ydelse af støtten. Et væsentligt element i støttebetingelserne er reglerne om kontrol.

Den administrative kontrol og kontrollen på stedet skal gennemføres således, at der sikres en effektiv efterprøvning af, om betingelserne for støtte er overholdt.

Kontrollen skal blandt andet ske ved uanmeldt kontrol på stedet. Der kan dog gives et varsel med den strengt fornødne frist, som dog generelt ikke kan overskride 48 timer.

Specielt vedrørende hektarstøtte til markafgrøder er det fastsat, at der kan forlanges forelagt yderligere bevismateriale i forbindelse med kontrollen.

Der skal udfærdiges en rapport ved kontrolbesøg. Landmanden skal gives mulighed for at underskrive kontrolrapporten for derved at bekræfte sin tilstedeværelse under kontrollen, ligesom han har mulighed for at kommentere rapporten.

EF-bestemmelserne indeholder desuden en bemyndigelse og en forpligtelse til medlemsstaterne om at træffe alle yderligere foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre en effektiv kontrol.

De nationale regler vedrørende kontrol er med hjemmel i § 4 i lov nr. 414 af 13. juni 1990 om administration af Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v. fastsat i § 14 i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 952 af 3. december 1992. Her fastslås landmandens pligt til at bistå ved kontrollen og forevise yderligere dokumentation.

Landbrugsministeriet har udarbejdet ansøgningskemaet i samarbejde med landbrugets organisationer. Støtteordningen er af meget stor økonomisk betydning for landbruget. Fejl eller uregelmæssigheder, der konstateres i forbindelse med kontrol, vil således kunne få alvorlige konsekvenser for den enkelte land-

mand. Landbrugsministeriet og organisationerne var derfor enige om at fremhæve kontrolbestemmelserne, blandt andet ved at lade dem indgå i den erklæring, landmanden skal underskrive.

Pligten til at føre en effektiv kontrol med støtteordningen påhviler selvsagt alle medlemsstaterne. Jeg er overbevist om, at myndighederne i alle medlemsstaterne vil leve op til denne forpligtelse. Det har da også vist sig, at kontrolbestemmelserne på tilsvarende måde er fremhævet i ansøgningsmaterialet fra de andre medlemsstater.

Spm. nr. S 658

Til *landbrugsministeren* (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 657 oplyse, om der findes lignende kontrolregler, kontrolbestemmelser og erklæringsbestemmelser i de andre EF-lande i forbindelse med ansøgning om hektarstøtte til producenter af markafgrøder for høsten 1993?«

Begrundelse

Det forekommer spørgeren urimeligt, hvis erklæringens bestemmelser kun gælder for ansøgninger indsendt af danske landmænd.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 657).

Spm. nr. S 660

Til *fiskeriministeren* (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse de nærmere regler for landing af fisk i danske havne, herunder regler for landing af fisk med et mål under det i Danmark tilladte mindstemål?«

Begrundelse

Det forekommer helt urimeligt, at udenlandske fiskerfartøjer kan lande fisk i danske havne med et mål under det i Danmark tilladte mindstemål. Senest har der været eksempler på, at polske fiskerfartøjer har landet fisk, »babytorsk«, på Bornholm, hvilket ikke er tilladt danske fiskere, som i stedet får overhældt fiskene med farve.

Svar (15/4 93):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Saltvandsfiskerilovens bestemmelser gælder for fiskeri på dansk fiskeriterritorium samt fiskeri med dansk indregistreret fiskerfartøj uden for det nævnte område. Tilsvarende og i overensstemmelse hermed skal Fiskeriministeriets bekendtgørelse om mindstemål for fisk og krebsdyr i saltvand overholdes ved fiskeri på dansk fiskeriterritorium og ved fiskeri med dansk indregistreret fiskerfartøj uden for dette område.

De danske regler respekterer EF-reglerne på området, herunder

Rådets forordning (EØF) nr. 3094/86 af 7. oktober 1986 om fastlæggelse af tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeriressourcerne og

Rådets forordning (EØF) nr. 1866/86 af 12. juni 1986 om fastsættelse af tekniske foranstaltninger til bevarelse af fiskeressourcerne i Østersøen, Bælterne og Øresund.

De efter saltvandsfiskerilovens udstedte bestemmelser om mindstemål kan, i den udstrækning de supplerer eller er mere restriktive end forskrifter i de tekniske bevaringsforanstaltninger, kun

finde anvendelse på dansk erhvervsfiskeri samt al sports- og fritidsfiskeri.

Fangst og landing af fisk fanget af fartøjer registreret i tredjeland, herunder Polen.

Er fisken fanget uden for EF-farvand, gælder EF's fælles markedsnormer, jf. Rådets forordning (EØF) nr. 3759/92 af 17. december 1992, ved import eller landing i EF-havn, såfremt fisken anvendes til menneskeføde.

Spm. nr. S 661

Til fiskeriministeren (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 660 oplyse reglerne for landing af fisk i EF-landene, idet der tilsyneladende er forskellige regler på området?«

Begrundelse

Spørgeren er bekendt med, at der i Danmark er et mindstemål for landing af torsk på 35 cm, medens andre landes fiskerikontrol i Østersøen accepterer et mindstemål væsentligt under 35 cm.

Svar (15/4 93):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Reglerne for landing af fisk foreskriver bl.a. overholdelse af mindstemål for landing af beskyttede arter. Bestemmelserne fremgår af Rådets forordning 3094/86 (med senere ændringer) om tekniske bevaringsforanstaltninger og Rådets forordning 1866/86 om tekniske bevaringsforanstaltninger i Østersøen og Bælterne.

De fastsatte *mindstemål* kan af medlemslandene sættes højere for egne fiskere. EF's mindstemål for torsk er f.eks. fastsat til 33 cm i Østersøen og 35 cm i Nordøen. Danmark har af hensyn til den nationale reguleringspolitik sat disse mål til henholdsvis 35 cm og 40 cm.

Spørgeren henviser til forholdene i Østersøen, og jeg kan hertil oplyse, at det af EF fastsatte mindstemål på 33 cm i Østersøen er aftalt med landene i Den Baltiske Fiskerikommission. Alle lande omkring Østersøen er derfor bundet af et mindstemål på 33 cm for torsk.

Spm. nr. S 662

Til fiskeriministeren (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Kan ministeren oplyse størrelsen og udviklingen af fiskeriflådernes i landene omkring Østersøen for de sidste fem år, de enkelte landes fangstmængder fordelt på de normalt fangede arter for de sidste fem år, samt hvilken fiskerikontrol de enkelte lande har?«

Begrundelse

Spørgeren vil i svaret være tilfreds med en tilnærmet opgørelse og skønnede talangivelser.

Svar (15/4 93):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Jeg er ikke i besiddelse af fuldstændige oplysninger om størrelsen af fiskeriflådernes i landene omkring Østersøen, og en regulering af flådernes størrelse indgår heller ikke i Den Baltiske Kommissions arbejde. Jeg kan oplyse, at de to EF-lande, der fisker i Østersøen, Danmark og Tyskland, ikke skelner mellem fartøjer, der fisker i Østersøen og i andre farvande.

For så vidt angår Østersølandenes fangster de seneste 5 år kan jeg oplyse, at der i Den

[Fiskeriministeren]

Baltiske Fiskerikommission årligt sker udveksling af fangstoplysninger. Oplysningerne fremgår af vedlagte bilag.

Tilrettelæggelsen af fiskerikontrollen i de baltiske lande er et nationalt anliggende, og kontrollens funktioner og ansvarsområde kan variere fra land til land. De fra Østersølandene indhentede oplysninger fremgår af vedlagte bilag.

Bilag

Kontrollen i landene omkring Østersøen

Letland

Fishery Control Service har ansvaret for kontrollen, og der er 9 fartøjer til disposition i Østersøen og Riga-bugten.

Polen

Polen har gennemført en national kontrollovgivning og har indsat kystbevogtningen til kontrolopgaver. Man har ikke kunnet fastslå antallet af personer direkte beskæftiget med kontrol.

Der deltager 3 kontrollfartøjer i Østersøen.

Litauen

4 fartøjer kontrollerer i Østersøen.

Estland

Kontrollen varetages af Estonian Sea Inspection og kystbevogtningen.

Sverige

Kontrolopgaverne varetages af kystbevogtningen, der hører under forsvarsministeriet og også har forsvars- og miljømæssige opgaver. Der er 21 fartøjer og 200 personer beskæftiget med disse opgaver i Østersøområdet syd for Stockholm.

Tyskland

Antal fartøjer i kontrollen: 11 (4 i forbundsregeringen og 7 i delstaterne)

Antal ansatte i landkontrollen: 47

Kontrollen omfatter Østersøen og Nordsøen.

*Fangster i Østersøen, registreret af Den Baltiske Kommission***Laks**

Land	1987	1988	1989	1990	1991
Finland	949	797	1.167	2.203	2.155
Sverige	962	884	1.306	1.458	1.005
Polen	267	81	93	195	77
USSR	650	555	834	906	668
EF*	997	833	936	741	680
Total	3.825	3.150	4.336	5.503	4.585

Torsk

Land	1987	1988	1989	1990	1991
Finland	6.241	2.594	2.254	1.943	1.713
Sverige	49.047	56.694	54.709	50.040	38.469
Polen	33.267	33.351	36.815	28.783	25.728
USSR	39.201	28.137	14.722	13.461	9.484
EF*	109.135	97.296	84.350	65.584	62.936
Total	236.891	218.072	192.850	159.811	138.330

[Fiskeriministeren]**Brisling**

Land	1987	1988	1989	1990	1991
Finland	3.238	2.996	2.752	2.692	1.652
Sverige	3.962	7.663	3.507	8.949	8.956
Polen	33.465	22.236	20.597	14.299	23.200
USSR	44.893	44.181	53.995	59.737	59.871
EF*	10.321	8.320	10.723	9.825	22.525
Total	95.879	85.396	91.574	95.502	116.204

Sild

Land	1987	1988	1989	1990	1991
Finland	99.842	76.913	79.420	64.376	50.840
Sverige	37.577	51.309	61.672	54.429	64.600
Polen	63.779	63.746	58.428	60.924	45.991
USSR	113.844	122.849	121.784	116.478	104.160
EF*	79.500	88.857	32.108	59.922	39.760
Total	394.542	403.674	353.412	356.129	305.351

* DDR's mængder er sammenlagt med EF's mængder for alle årene.

Spm. nr. S 663

Til *fiskeriministeren* (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om ministeren i Danmarks egenskab af formand for EF agter at tage initiativer i retning af et nyt anderledes og markedsorienteret system til afløsning af kvotesystemet, som hverken fiskerne, biologerne eller politikerne er tilfredse med, og som åbenlyst har spillet fallit?«

Begrundelse

Kvotesystemet har spillet fallit, og det fremmer nødvendigheden af nye initiativer på området byggende på f.eks. mindstemål, maskestørrelser og eventuelt fredning i gydeperioden.

Svar (15/4 93):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

I forbindelse med EF's revision af fiskeripolitikken blev det i december 1992 vedtaget at undersøge mulighederne for et mere markedsorienteret og fleksibelt kvotesystem. Jeg henviser til min orientering af Landbrugs- og Fiskeriuvalget herom ved notat af 12. januar 1993.

Jeg har endvidere nedsat en arbejdsgruppe, som bl.a. har til opgave at vurdere mulighederne for alternativer til og forbedringer af kvotesystemet. På baggrund af oplægget fra arbejdsgruppen vil jeg tage stilling til, hvilke aspekter der skal tages op i EF og andre internationale organer. Jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 664.

Spm. nr. S 664

Til *fiskeriministeren* (31/3 93) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse sin principielle holdning til et nyt fiskerisystem byggende på f.eks. mindstemål, maskestørrelser og eventuelt fredning i gydeperioden samt oplyse, om et sådant nyt system kunne indføres på dansk område og gældende for danske fiskere efter eventuel notifikation for EF?«

Begrundelse

Der er et stærkt behov for at finde på et nyt system til afløsning af kvotesystemet, der har spillet fallit. Derfor ønsker spørgeren oplyst, om der kunne indføres et nyt markedsorienteret system, eventuelt gældende for danske fiskere og eventuelt som et forsøg.

Svar (15/4 93):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Anvendelsen af mindstemål, maskestørrelser og lukkede perioder er allerede i dag et bærende element i EF's fiskeripolitik. Årsagen til, at dette system ikke alene kan sikre en bevaring af fiskebestandene, er, at visse fiskebestande er på et lavt niveau, mens fangstkapaciteten er alt for høj. Først når der er opnået større balance mellem de to forhold, vil betydningen af kvotesystemet afsvækkes.

For visse bestande, som f.eks. rødspætte, hvor kapaciteten ikke er for stor, sker regulering i realiteten alene ved hjælp af de tekniske regler, som er nævnt af spørgeren.

I forbindelse med de netop afsluttede fiskeriforhandlinger med organisationerne er der nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med et oplæg i løbet af april.

Det er arbejdsgruppens opgave at vurdere alternative muligheder for at forbedre reguleringsmetoderne såvel nationalt som inden for den fælles fiskeripolitik.

På baggrund af arbejdsgruppens oplæg vil jeg vurdere, hvilke forslag der eventuelt kræver beslutninger på internationalt niveau, og hvilke forslag der kan gennemføres nationalt med henblik på at forbedre ressourcforvaltningen i havene omkring Danmark.

Spm. nr. S 671

Til *forsvarsministeren* (1/4 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Er der planer om, at der inden for få år kun skal være én flådestation i Danmark, og at den ligger i Korsør?«

Svar (13/4 1993):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

I forsvarsforliget 1989-91 blev det fastsat, at søværnets støttestruktur skal tilpasses de operative enheders behov. Herunder skal eskadrer, skibe og Orlogsværftets specialværksteder udflyttes til flådestationerne i Korsør og Frederikshavn. Efterfølgende blev der nedsat en styringsgruppe, som udarbejdede en detaljeret plan for tilpasningens gennemførelse. Planen blev fremlagt til drøftelse mellem forligspartierne i efteråret 1989. Den blev godkendt ved »Tillæg til aftale af 14. marts 1989 om forsva-

rets ordning 1989-1991«, dateret 26. januar 1990, som er indgået mellem partierne bag det daværende forsvarsforlig.

Ifølge planen flytter søværnet ud til flådestationerne i Korsør og Frederikshavn, og flådestation København reduceres til en marinestation.

Udflytningen følger nøje den politisk godkendte plan med enkelte mindre justeringer, som blev godkendt af forligspartierne i sommeren 1991.

Der er ingen planer om at nedlægge yderligere en flådestation.

Spm. nr. S 686

Til *kulturministeren* (2/4 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der foreligger sager, hvori ledelsen af Tøjhusmuseet har begået eller synes at have begået ulovligheder, og om ministeren har truffet foranstaltninger til at søge sådanne sager opklaret og drage de nødvendige konklusioner?«

Svar (14/4 93):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Der foreligger p.t. to klager fra to medarbejdere. Tøjhusmuseets ledelse er anmodet om en udtalelse. Så snart den foreligger, vil jeg tage stilling til, om klagerne er berettigede.

Endvidere kan jeg oplyse, at Tøjhusmuseets ledelse ved brev af 6. januar 1993 har meddelt ministeriet, at man er blevet opmærksom på, at de regler, som man hidtil har anvendt ved aflønningen af pensionerede tjenestemænd, der ansættes som opsynsbetjente, ikke dækker disse særlige ansættelsesforhold.

I den anledning har ministeriet den 10. februar 1993 anmodet museet om en række data vedrørende de berørte medarbejdere. Når disse data er indsamlet, vil ministeriet rejse sagen over for Finansministeriet med henblik på at få fastlagt, hvorledes disse medarbejdere skal aflønnes.

Ministeriet har i øvrigt ikke kendskab til forhold på museet, der giver anledning til bemærkninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om Bornholm som vækstzone.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 1/4 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg har læst Fremskridtspartiets forslag, som fremstår som en udvidet udgave af det forslag, som Fremskridtspartiet i november 1991 fremsatte om etablering af erhvervszoner. Denne gang er forslaget dog alene rettet mod Bornholm, men i princippet er det det samme, blot med nogle flere boller på suppen.

Regeringen mener, at der er behov for at gøre noget for Bornholm, og det kan heller ikke være forbigået Fremskridtspartiets opmærksomhed, at regeringen allerede har taget initiativ til en indsats for Bornholm, et initiativ, som oven i købet er blevet vel modtaget af bornholmerne.

Regeringen har nedsat et udvalg, hvis forslag skal komme i to faser:

Første fase med de første konkrete initiativer blev offentliggjort lige efter påske og indeholdt bl.a. tilførsel af kapital til omstilling af bornholmske virksomheder, anvendelse af ø-støttemidler til gavn for det bornholmske fiskeri og fiskeriindustrien samt flere fordelagtige finansieringsvilkår for bornholmske fiskerihavne.

Initiativerne i anden fase fremlægges inden sommerferien og skal bidrage til at styrke de langsigtede udviklingsmuligheder på øen og til, at Bornholm fortsat kan være et selv bærende område.

I øvrigt kan det i parentes bemærkes, at der også er andre områder i Danmark end Bornholm, som har problemer.

Jeg vil ikke gå i detaljer med forslaget, men når Fremskridtspartiet lægger op til omfattende lempelser bl.a. af de fysiske miljøbestemmelser på Bornholm i den overbevisning, at det vil give flere arbejdspladser, må jeg sige, at det ikke harmonerer med, at netop Bornholms helt særegne natur udgør grundlaget for turismen, hvis betydning sandsynligvis vil vokse i

de kommende år. Med hensyn til forslagene om, at virksomheder på Bornholm ikke skal betale f.eks. elafgifter og CO₂-afgift, må jeg spørge, om det er for at trække særlig forurenende virksomheder til Bornholm.

Jeg synes, det er en forkert erhvervspolitisk eller i det hele taget politisk filosofi at omdanne Bornholm til et skatteunddragernes paradys, og jeg er også af den faste overbevisning, at Fremskridtspartiet ikke stiller dette forslag for Bornholms skyld. Fremskridtspartiet stiller simpelt hen dette forslag, fordi man ønsker at undergrave grundlaget for det velfærdssamfund, som vi andre støtter.

Det er af afgørende betydning for os, at Fremskridtspartiet ikke får held med dette raid mod det danske velfærdssamfund og grundlaget for at opretholde et samfund, der bygger på de værdinormer, som andre partier i Folketinget grundlæggende står for. Det er min fundamentale opfattelse, at vi i Danmark ikke skal indlade os i en konkurrence, hvor vi konkurrerer om at være blandt de lande i verden, der giver den offentlige sektor og lønmodtagerne de dårligste vilkår, og som stiller de lempeligste miljøkrav, og det er efter min bedste overbevisning den filosofi, der er udtrykt i Fremskridtspartiets beslutningsforslag. Det er en filosofi, der går på, at blot Danmark og specielt visse dele af Danmark får et niveau for beskyttelse af medarbejdere, et niveau for beskyttelse af natur og miljø og et niveau for velfærdssamfundet, der er måske sammenligneligt med, hvad man kan se i Østeuropa eller – hvad ved jeg? – Kina eller andre områder, som ligger fjernt fra os, så kan danske virksomheder konkurrere.

Det er ikke regeringens filosofi, at danske virksomheder skal konkurrere på løn, og det er ikke vores filosofi, at vi skal konkurrere på kvaliteten af de medarbejdere, der er ansat i virksomhederne. Jeg synes, det er uartig over for bornholmerne at fremsætte et sådant forslag. Jeg synes, det er uartig at sige til bornholmerne: Hvis I blot står på Fremskridtspartiets vogn og ikke betaler skat, vil det øvrige danske samfund bidrage med de ydelser, som hører til et velfærdssamfund, uden at det i øvrigt indebærer omkostninger. Det er fundamentalt i strid med den opfattelse, regeringen har, og det, regeringen står for.